भारत 2023 INDIA

G20- ഒരു പ്രഥമരേഖ

G20 യൂണിവേഴ്സിറ്റി കണക്റ്റിനായി തയ്യാറാക്കിയ

പശ്ചാത്തല വിവരക്കുറിപ്പ്

वसुधैव कुटुम्बकम् | ONE EARTH • ONE FAMILY • ONE FUTURE

അംഗീകാരം

RIS ഡയറക്ടർ ജനറൽ പ്രൊഫസർ സച്ചിൻ ചതുർവേദിയുടെ സമഗ്രമായ മാർഗനിർദേശപ്രകാരമാണ് ‘G20–ഒരു പ്രൈമർ’ എന്ന ഈ രേഖ തയ്യാറാക്കിയിരിക്കുന്നത്. ഡോക്യുമെന്റിന്റെ ഗൗരവതരമായ ഉള്ളടക്കങ്ങൾ ശ്രീ മനീഷ് ചന്ദ്, TGII മീഡിയ പ്രൈവറ്റ് ലിമിറ്റഡ്, ന്യൂഡൽഹി, ഡോ പ്രിയദർശി ഡാഷ്, അസോസിയേറ്റ് പ്രൊഫസർ; ഡോ ദുർഗേഷ് റായ്, ഫെലോ; രാഹുൽ രഞ്ജൻ, കൺസൾട്ടന്റ് ഡോ. സയന്തൻ ഘോഷാൽ, കൺസൾട്ടന്റ്. എന്നിവരടങ്ങുന്ന അടങ്ങുന്ന RIS ടീം ആണ് തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളത്;

G20 ഷെർപ്പ ശ്രീ അമിതാഭ് കാന്തിന് ഞങ്ങൾ ആത്മാർത്ഥമായി നന്ദി രേഖപ്പെടുത്തുന്നു, ചീഫ് കോർഡിനേറ്റർ (G20) ശ്രീ ഹർഷ് വർദ്ധൻ ശ്രിംഗ്ല; OSD (G20), ശ്രീ മുക്തേഷ് പർദേശി; അഡീഷണൽ സെക്രട്ടറിയും സൗസ്–ഷെർപ്പ (G20) ശ്രീ അഭയ് താക്കൂർ, വിദേശകാര്യ മന്ത്രാലയം ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറി (പോളിസി പ്ലാനിംഗ് / റിസർച്ച്) ഡോ സുമിത് സേത്ത് എന്നിവരുടെ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശത്തിനും പിന്തുണയ്ക്കും പ്രത്യേകമായ നന്ദി അറിയിക്കുന്നു.

പബ്ലിക്കേഷൻ ഓഫീസർ ശ്രീ ടിഷ് മൽഹോത്ര, പബ്ലിക്കേഷൻ അസിസ്റ്റന്റ് ശ്രീ സച്ചിൻ സിംഗാൾ എന്നിവരടങ്ങുന്ന RIS പബ്ലിക്കേഷൻ ടീമാണ് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച പ്രക്രിയയുടെ നിയന്ത്രണം ഏറ്റെടുത്തത്.

പകർപ്പവകാശം © RIS, 2022

2022–ൽRIS മുഖേന പ്രസിദ്ധീകരിച്ചത്

ഇന്ത്യ@G20

പ്രതീക്ഷയും ഐക്യവും സമാധാനവും നയിക്കുന്ന അധ്യക്ഷപദം

പ്രതീക്ഷ, ഐക്യം, സമാധാനം, സുസ്ഥിരത – ഈ ആശയങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്തിയ അധ്യക്ഷതയാണ് ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും വളരുന്നതും വികസിക്കുന്നതുമായ സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥകളുടെ പങ്കാളിത്തമായ G20 ഗ്രൂപ്പിനെ നയിക്കാൻ ഇന്ത്യ മുന്നോട്ട് വയ്ക്കുന്നത്. ലോകത്തിലെ അഞ്ചാമത്തെ വലിയ സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥയായ ഇന്ത്യയ്ക്ക്, ധ്രുവീകരണവും ഭൗമരാഷ്ട്രീയ ചേരിതിരിവുകളും വർദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിക്കുന്ന ഈ സമയത്ത് വിഭജിക്കപ്പെട്ടു കിടക്കുന്ന ലോകത്ത് സമാധാനവും സുസ്ഥിരതയും സകലര്ക്കും പങ്കാളിത്തമുള്ള സമൃദ്ധിയും മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള മികച്ച അവസരമാണ് G20 നൽകുന്നത്.

ഉൾക്കൊള്ളുന്നതും & പ്രവർത്തനകേന്ദ്രീകൃതവും

2022 നവംബർ 16 ന് ഇന്തോനേഷ്യൻ ദ്വീപ് റിസോർട്ടായ ബാലിയിൽ നടന്ന G20 ഉച്ചകോടിയുടെ സമാപന സമ്മേളനത്തിൽ ഇന്തോനേഷ്യൻ പ്രസിഡന്റ് ജോക്കോ വിഡോഡോ പ്രധാനമന്ത്രി നരേന്ദ്ര മോദിക്ക് അധ്യക്ഷന്റെ ഗേവൽ നല്കി G20 അധ്യക്ഷസ്ഥാനം കൈമാറി.2022 ഡിസംബർ 1 മുതൽ 2023 നവംബർ 30 വരെ തുടരുന്ന, ഒരു വർഷം നീണ്ടുനിൽക്കുന്ന G20 അധ്യക്ഷസ്ഥാനം ഈ ചടങ്ങിൽ വച്ച് ഇന്ത്യ ഔദ്യോഗികമായി ഏറ്റെടുത്തു. ഇന്ത്യയുടെ ജി20 അധ്യക്ഷസ്ഥാനം "എല്ലാവരെയും ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുള്ളതും, വലിയ ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കാൻ ഉദ്ദേശിച്ചുള്ളതും, നിർണായകവും, പ്രവർത്തനാധിഷ്ഠിതവും"ആകുമെന്ന് ലോകത്തിന് ഉറപ്പുനൽകിക്കൊണ്ട് പ്രധാനമന്ത്രി മോദി ഈ അധികാര കൈമാറ്റത്തിൽ പ്രതികരിച്ചത്. ഇന്ത്യയുടെ അധ്യക്ഷപദവിയിലെ പ്രധാന വിഷയങ്ങളും മുൻഗണനകളും വിവരിച്ചുകൊണ്ട്, സമാധാനത്തിനും ഐക്യത്തിനും അനുകൂലമായി G20 ശക്തമായ മനോഭാവം പ്രകടിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ടെന്ന് അടിവരയിട്ട പ്രധാനമന്ത്രി മോദി, സമാധാനവും സുരക്ഷയും ഇല്ലെങ്കിൽ "ഭാവിതലമുറയ്ക്ക് സാമ്പത്തിക വളർച്ചയുടെയോ സാങ്കേതികവൈദഗ്ധ്യത്തിന്റെയോ സാധ്യതകൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്താൻ കഴിയില്ലെന്ന്" ഊന്നിപ്പറയുകയുണ്ടായി.

G20 ലോഗോ: വിടർന്നു വരുന്ന ഇതളുകൾ, ഏഴ് ഇതളുകൾ

ഇന്ത്യയുടെ G20 അധ്യക്ഷസ്ഥാനത്തിന്റെ സത്ത "ഒരു ഭൂമി, ഒരു കുടുംബം, ഒരു ഭാവി" എന്ന വിഷയത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതും, പുരാതന സംസ്കൃത വേദവാക്യമായ "വസുധൈവ കുടുംബകം" എന്നതിൽ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുള്ളതുമാകുന്നു. ചെയ്തിരിക്കുന്നു. വിരിയുന്ന താമരയും അതിന്റെ ഏഴ് ദളങ്ങൾക്കുള്ളിൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട ഭൂമിയും അടങ്ങുന്ന ലോഗോ എല്ലാ ജീവജാലങ്ങളും , അതായത് – മനുഷ്യൻ, മൃഗങ്ങൾ, സസ്യങ്ങൾ, സൂക്ഷ്മാണുക്കൾ, എന്നിവ തമ്മിൽ ഭൂമിയിലെയും വിശാലമായ പ്രപഞ്ചത്തിലെയും പരസ്പര ബന്ധത്തിനു നൽകുന്ന മൂല്യത്തെ ഉറപ്പിക്കുന്നതാണ്. "G20 ലോഗോയിലെ താമരയുടെ ചിഹ്നം ഈ കാലഘട്ടത്തിലെ അധികാരത്തിന്റെ പ്രതിനിദ്ധീകരണം കൂടിയാണ്," 2022 നവംബർ 8 ന് ലോഗോ പ്രകാശന വേളയിൽ പ്രധാനമന്ത്രി മോദി പറഞ്ഞു; "താമരയിലെ ഏഴ് ദളങ്ങൾ ലോകത്തിലെ ഏഴ് ഭൂഖണ്ഡങ്ങളെയും സംഗീതത്തിന്റെ ഏഴ് സ്വരസ്ഥാനങ്ങളെയും പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നു. വളരെ സൗന്ദര്യാത്മകമായ രീതിയിൽ G20 ഈ ലോകത്തെ സംയോജിപ്പിക്കുന്നു. ഈ ലോഗോയിലെ, താമരപ്പൂവ് ഇന്ത്യയുടെ പുരാണ പൈതൃകം, നമ്മുടെ വിശ്വാസം, നമ്മുടെ ബൗദ്ധികശേഷി എന്നിവയെയും ചിത്രീകരിക്കുന്നു," ലോഗോ പ്രകാശന വേളയിൽ അദ്ദേഹം കൂട്ടിച്ചേർത്തു.

ഇന്ത്യയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, G20 അധ്യക്ഷസ്ഥാനം "അമൃത്കാല"ത്തിന്റെ തുടക്കമായിക്കൂടി അടയാളപ്പെടുത്തുന്നു, 2022 ഓഗസ്റ്റ് 15 ലെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ 75–ാം വാർഷികം മുതൽ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ നൂറാം വാർഷികം വരെയുള്ള ഈ 25 വർഷത്തെ കാലഘട്ടം, ഭാവിയിലേക്കുതകുന്ന തരത്തിലുള്ള, സമൃദ്ധവും,എല്ലാവരെയും ഉള്ക്കൊള്ളുന്നതും വികസിതവുമായ, എന്നിരുന്നാലും മനുഷ്യ–കേന്ദ്രീകൃതം കൂടിയായ സമീപനം മൂലം വേർതിരിക്കപ്പെട്ട ഒന്നായിരിക്കും.

പ്രധാന മുൻഗണനകൾ

ഭൗമരാഷ്ട്രീയ സ്ഥിതിഗതികളുടെ ഫലമായി ഭക്ഷ്യ–ഊർജ്ജ സുരക്ഷ പോലുള്ള ബഹുമുഖ പ്രതിസന്ധികളിൽപ്പെട്ട് ബുദ്ധിമുട്ടുന്ന നിലവിലെ ആഗോള സാഹചര്യത്തിൽ, മാറ്റത്തെയും ആഗോള പരിവർത്തനത്തെയും സഹായിക്കുന്ന പ്രേരകമായാണ് ഇന്ത്യ അതിന്റെ G20 അധ്യക്ഷസ്ഥാനത്തെ കാണുന്നത്. ലോകത്തിലെ പലതരം സംഘർഷങ്ങൾ മൂലം, ജനജീവിതം അപകടത്തിലാക്കുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ, ആഗോള വളർച്ചയെ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുന്നതിനും, കാലാവസ്ഥാ അനുകൂല പ്രവർത്തനം ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനും, ആഗോള ആരോഗ്യ ഘടന മെച്ചപ്പെടുത്തുക തുടങ്ങിയ വെല്ലുവിളികളെ നേരിടുന്നതിന് ക്രിയാത്മകവും സമവായങ്ങളിൽ അധിഷ്ഠിതവുമായ പരിഹാരങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്താൻ ഇന്ത്യ അതിന്റെ G20 അധ്യക്ഷസ്ഥാനത്തെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.മഹാമാരി ദശലക്ഷക്കണക്കിന് ആളുകളെ ദാരിദ്ര്യത്തിലേക്ക് തള്ളിവിട്ടതിനാൽ ഭക്ഷ്യ–പോഷകാഹാര സുരക്ഷ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നത് ഒരു പ്രധാന മുൻഗണനയായിരിക്കും. സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ അതിവേഗം ട്രാക്കുചെയ്യുന്നതും ലൈഫ് (ലൈഫ് ഫോർ എൻവയോൺമെന്റ്) വഴി പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദവും സുസ്ഥിരവുമായ ജീവിതശൈലി സ്വീകരിക്കുന്നതിലേക്ക് ലോകത്തെ നയിക്കുന്നതും അടുത്ത കുറച്ച് മാസങ്ങളിൽ മറ്റ് പ്രധാന

മുൻഗണനകളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്. വിവരസാങ്കേതികവിദ്യയിലെ മുന്നേറ്റം ഒരു പ്രധാന ശക്തിയാണ് എന്നതിനാൽ തന്നെ, സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക പരിവർത്തനത്തിന്റെ ഒരു ഉത്തേജകമായി മാറുന്നതിന് എല്ലാ രംഗങ്ങളിലെയും ഡിജിറ്റൽ വാസ്തുവിദ്യ ഏകോപിതമാക്കുന്നതിലും ഇന്ത്യ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നു. സമഗ്രമായ വളർച്ചയും സാമ്പത്തിക ഏകോപനവും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതും ഇത് സംബന്ധിച്ച പ്രധാന മുൻഗണനകളാണ്.

ധ്രുവീകരണ സംഘർഷങ്ങളും ആഗോള സ്ഥാപനങ്ങളിലെ തകർച്ചയും മൂലം അടിതെറ്റിയ ഒരു ലോകത്ത്, ആഗോള ജിഡിപിയുടെ 85%, അന്താരാഷ്ട്ര വ്യാപാരത്തിന്റെ 75%, ലോക ജനസംഖ്യയുടെ 2/3 എന്നിവയെ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്ന G20 ഏതു സമയത്തേയ്ക്കാളും പ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്നു. ഇന്ത്യയുടെ അധ്യക്ഷതയ്ക്ക് കീഴിൽ, ആഗോള സാമ്പത്തിക, ധനകാര്യ വിഷയങ്ങളിൽ സഹകരണത്തിനുള്ള പ്രധാന ആഗോള ഫോറം എന്ന നിലയിൽ G20 യുടെ പദവിയും അധികാരവും ശക്തിപ്പെടുത്താൻ ഇന്ത്യ ശ്രമിക്കും. എല്ലാത്തിനുമുപരി, 2008-ലെ സാമ്പത്തിക തകർച്ചയുടെ പാരമ്യത്തിൽ വികസിതവും വികസ്വരവുമായ സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥകളെ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു പുതിയ ബഹുരാഷ്ട്ര പ്രാതിനിധ്യമുള്ള ബഹുമുഖ ഗ്രൂപ്പിംഗ് രൂപീകരിക്കാൻ ആഗോള സാഹചര്യങ്ങൾ നിർബന്ധിതമായ അവസ്ഥയിലാണ് G20 രൂപം കൊള്ളുന്നത്, ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ, ലോകം "ജി20യെ പ്രതീക്ഷയോടെയാണ് നോക്കുന്നതെന്നും" പ്രധാനമന്ത്രി മോദി അടിവരയിട്ടു പ്രസ്താവിച്ചു.

ഇൻക്രെഡിബിൾ ഇന്ത്യ

ഇതിനു പുറമെ, സാമ്പത്തിക പുരോഗതി മുതൽ ശാസ്ത്ര സാങ്കേതിക വിദ്യ, ബഹിരാകാശം, കണ്ടുപിടുത്തങ്ങളും സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളും. തുടങ്ങി മിക്ക മേഖലകളിലും മികവിന്റെ പുതിയ ഉയരങ്ങൾ താണ്ടുന്ന ഇന്ത്യയ്ക്ക്, 'ജനാധിപത്യത്തിന്റെ മേൽക്കോയ്മ' അതിന്റെ എല്ലാ മഹത്വത്തിലും വൈവിധ്യത്തിലും പ്രദർശിപ്പിക്കാനുള്ള അവസരം കൂടിയാണ് ജി20 നൽകുന്നത്, ഇന്ത്യയിലെ 56 വ്യത്യസ്തയിടങ്ങളിലായി 200-ലധികം വരുന്ന G20-യുമായി ബന്ധപ്പെട്ട മീറ്റിംഗുകൾക്ക് ഇന്ത്യ ആതിഥേയത്വം വഹിക്കുക്കുകയും, വിവിധ രാജ്യങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള പ്രതിനിധികളെ ഈ ഊർജ്ജസ്വലവും വൈവിധ്യപൂർണ്ണവുമായ രാജ്യത്തേയ്ക്ക് അതിഥികളായി ക്ഷണിക്കുകയും ചെയ്യും. നിരവധി സന്ദർശകർക്ക്, G20 ഇവന്റ് ഇന്ത്യയിലെ ആദ്യത്തെ അനുഭവവുമായിരിക്കും. ലോകത്തെ സ്വാഗതം ചെയ്യാനും അവരെയും ഒരു കുടുംബത്തിന്റെ ഭാഗമായി കണക്കാക്കാനും എല്ലാ നടപടികളും സ്വീകരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. 20-രാഷ്ട്ര സംഘടനയുടെ നേതൃത്വമെന്ന നിലയിൽ അടുത്ത 12 മാസത്തിനുള്ളിൽ ഇന്ത്യ കൈവരിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന പ്രധാന പരിഗണനകളും മുൻഗണനാ മേഖലകളും വിദ്യാർത്ഥികളെയും ഗവേഷകരെയും പരിചയപ്പെടുത്തുന്നതിനായി, ഇന്ത്യയുടെ G20 അധ്യക്ഷ പദവിയ്ക്ക് കീഴിലുള്ള പ്രധാന വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ഹ്രസ്വവും ലളിതവുമായ വിവരണങ്ങൾ ഈ പ്രൈമറിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ആഗോള സ്വാധീനം ചെലുത്തുന്ന ഒരു രാജ്യമെന്ന നിലയിൽ ഇന്ത്യ അതിന്റെ ശേഷികൾ ഏകീകരിച്ചുകൊണ്ട് കൂടുതൽ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതും തുല്യതയുള്ളതുമായ ഒരു ലോകം സൃഷ്ടിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്ന G20 നടപടികളിൽ രാജ്യത്തിന്റെ മായാത്ത വ്യക്തിമുദ്ര പതിപ്പിക്കുമെന്നും ഞങ്ങൾ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

ഊർജ്ജ സംക്രമണം: ഹരിതാഭമായ ഒരു ലോകം വാർത്തെടുക്കുന്നു

കുറഞ്ഞ കാർബൺ വളർച്ച എന്നത് ത്വരിതപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള ഊർജ്ജ സംക്രമണം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നത് ഇന്ത്യയുടെ നിലവിലുള്ള പുനരുപയോഗ ഊർജ്ജ വിപ്ലവത്തിന്റെ ഒരു പ്രധാന മുൻഗണനയാണ്, ഇത് ഇന്ത്യയുടെ G20 അധ്യക്ഷ അജണ്ടയിലും പ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്ന ഒന്നാണ്.പുതിയ മാനദണ്ഡങ്ങളും ലക്ഷ്യങ്ങളും സജ്ജീകരിച്ച് കൊണ്ട്, രാജ്യത്തെ പകുതി വൈദ്യുതിയും പുനരുപയോഗിക്കാവുന്ന സ്രോതസ്സുകളിൽ നിന്ന് ഉത്പാദിപ്പിക്കുമെന്ന് ഇന്ത്യ ഇതിനകം പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇന്ത്യയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, വികസ്വര രാജ്യങ്ങൾലെ ഊർജ പരിവർത്തനത്തിന് സമയബന്ധിതവും ചെലവ് കുറഞ്ഞതുമായ സാങ്കേതിക വിദ്യയുടെ സുസ്ഥിര വിതരണവും അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്.

2021 നവംബറിൽ ഗ്ലാസ്ഗോയിൽ നടന്ന COP26 ആഗോള കാലാവസ്ഥാ ഉച്ചകോടിയിൽ, ഏകോപിതമായ ഊർജ്ജ പരിവർത്തനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള തന്റെ കാഴ്ചപ്പാട് പ്രധാനമന്ത്രി മോദി അനാവരണം ചെയ്തിരുന്നു, അവിടെ അദ്ദേഹം “പഞ്ചാമൃത: (അഞ്ച് അമൃതുകൾ)” എന്ന ആശയം ആഗോളതലത്തിൽ അവതരിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. ഈ പഞ്ച തല പദ്ധതിയിൽ ഇനിപറയുന്നവ ഉൾപ്പെടുന്നു:

- 2030–ഓടെ ഇന്ത്യയുടെ ഫോസിൽ ഇതര ഊർജ്ജ ശേഷി 500 GW ആയി ഉയരും.
- 2030 ഓടെ ഇന്ത്യ രാജ്യത്തിന്റെ ഊർജ്ജ ആവശ്യകതയുടെ 50% പുനരുപയോഗ ഊർജ്ജത്തിൽ നിന്ന് ഈടാക്കും.
- ഇന്ത്യ ഇപ്പോൾ മുതൽ 2030 വരെ മൊത്തം കാർബൺ ഉദ്‌വമനം ഒരു ബില്യൺ ടൺ കുറയ്ക്കും.
- 2030–ഓടെ ഇന്ത്യ സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥയുടെ കാർബൺ തീവ്രത 45% ൽ കുറവിലേക്ക് എത്തിക്കും.
- 2070–ഓടെ ഇന്ത്യ നെറ്റ് സീറോ എന്ന ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കും. കാലാവസ്ഥാ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഇന്ത്യയുടെ അഭൂതപൂർവമായ സംഭാവനയായിരിക്കും ഈ “പഞ്ചാമൃതങ്ങൾ”.

“പഞ്ചമിത്ര“ എന്ന ഈ ആശയം 2022–2023 ലെ G20 ന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ഊർജ്ജ സുരക്ഷയും ഊർജ്ജ പരിവർത്തനവും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഇന്ത്യയുടെ ശ്രമങ്ങൾക്ക് അടിവരയിടും. ലോകത്തെ ഏറ്റവും വേഗത്തിൽ വളരുന്ന സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥയായതിനാൽ ഇന്ത്യയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഊർജ സുരക്ഷ ആഗോള വളർച്ചയ്ക്ക് നിർണായകമായ ഘടകമാണ്. അതുകൊണ്ട് തന്നെയാണ് ഊർജ വിപണിയിലെ സ്ഥിരത ഉറപ്പാക്കാൻ ഊർജ വിതരണത്തിന് നിയന്ത്രണമേർപ്പെടുത്തുന്നതിനെ ഇന്ത്യ എതിർക്കുന്നത്.

രാജ്യത്തിന്റെ ഊർജ പരിഹാരത്തിൽ പുനരുപയോഗിക്കാവുന്നവയുടെ പങ്ക് വർധിപ്പിക്കാൻ ഗവൺമെന്റ് ഏറ്റെടുത്തിട്ടുള്ള നിരവധി അതിനൂതനമായ സംരംഭങ്ങളിലൂടെ ഊർജ പരിവർത്തനത്തിന്റെ വക്താവ് എന്ന നിലയിലുള്ള ഇന്ത്യയുടെ കൂടുതൽ സ്വീകാര്യതയും വിശ്വാസ്യതയും നേടിയിട്ടുണ്ട്.രാജ്യത്തെ വാണിജ്യ, വ്യാവസായിക ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് വൈദ്യുതിയുടെ ഉത്പാദനം ഹരിത സ്രോതസ്സുകളിലേക്ക് മാറ്റാൻ അനുവദിക്കുന്നതിന് നിയമങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കുന്നതിലൂടെ ഫോസിൽ ഇന്ധനങ്ങൾ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥയുടെ ഡീകാർബണൈസേഷൻ ഇന്ത്യ ത്വരിതപ്പെടുത്തുകയാണ്. ആഗോള ഉദ്‌വമനത്തിന്റെ 30%

ഭാഗത്തിനും ഉത്തരവാദികളായ വലിയ വ്യവസായങ്ങളേയും ദീർഘദൂര ഗതാഗത മേഖലകളെയും കാർബൺ രഹിതമാക്കാൻ ലക്ഷ്യമിട്ടുള്ള ആഗോള സംരംഭമായ ഫസ്റ്റ് മൂവേഴ്സ് കൂട്ടായ്മയിലും ഇന്ത്യ ഭാഗമായിട്ടുണ്ട്.

ഇന്ത്യ, ഫ്രാൻസുമായി ചേർന്ന് ആരംഭിച്ച ഇന്റർനാഷണൽ സോളാർ അലയൻസ് (ISA) 'ഒരു സൂര്യൻ, ഒരു ലോകം, ഒരു ഗ്രിഡ്' എന്ന ആപ്തവാക്യത്തോടെ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. സൗരോർജ്ജത്തിന്റെ ഉൽപ്പാദനം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി 100-ലധികം രാജ്യങ്ങൾ ഈ സഖ്യത്തിൽ ചേരുന്നതോടെ ISA ഒരു ആഗോള സൗരോർജ്ജ പ്രസ്ഥാനമായി മാറിയിരിക്കുന്നു.

ഊർജ്ജമേഖലകളിലെ പരിവർത്തനം മുന്നോട്ട് കൊണ്ടുപോകുന്നതിന്, ശുദ്ധവും സുസ്ഥിരവും ചിലവുകുറഞ്ഞമായ ഊർജ്ജ സംക്രമണം ത്വരിതപ്പെടുത്തുന്നതിനും ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുമായി ഊർജ്ജ സംവിധാനങ്ങളിലെ മാറ്റങ്ങളെയും വൈവിധ്യവൽക്കരണത്തെയും ഇന്ത്യ പിന്തുണയ്ക്കുന്നു. ഇക്കാര്യത്തിൽ,ചെലവ് കുറഞ്ഞതും വിശ്വസനീയവും സുസ്ഥിരവും ആധുനികവുമായ ഊർജം,ശേഷി വികസനം, പൊതുമേഖലയിൽ ചിലവ് കുറഞ്ഞ ഏറ്റവും പുതിയ സാങ്കേതികവിദ്യ, പരസ്പര പ്രയോജനകരമായ സാങ്കേതിക സഹകരണം, സാമ്പത്തിക സഹായം ലഭ്യമാകുന്നതിലെ ലഘൂകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്നിവ ലഭ്യമാക്കുന്നതിൽ വികസ്വര രാജ്യങ്ങൾക്ക്, പ്രത്യേകിച്ച് ഏറ്റവും ദുർബലരായ രാജ്യങ്ങൾക്ക് ഊർജ്ജമേഖലയിൽ തുടർച്ചയായ പിന്തുണ നൽകണമെന്ന് ഇന്ത്യ വാദിക്കുന്നു.

ഭാവിയിൽ, സൗരോർജ്ജത്തിന്റെ ഉൽപ്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും വ്യവസായ-ഊർജ്ജ ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് കൂടുതൽ താങ്ങാനാവുന്ന തരത്തിൽ സൗരോർജ്ജ ഉപയോഗത്തെ മാറ്റിയെടുക്കുന്നതിനും ഇന്ത്യ ഐഎസ്എയെ പ്രയോജനപ്പെടുത്തും. ഹരിത വളർച്ചയുടെയും പുനരുപയോഗ ഊർജ്ജ സ്രോതസുകളിലേക്കുള്ള പരിവർത്തനത്തിന്റെയും പശ്ചാത്തലത്തിൽ സൗരോർജ്ജത്തിന്റെ ഉപയോഗം വർധിപ്പിക്കാൻ ഇന്ത്യ ശ്രമിക്കും. ഇന്ത്യയുടെ വീക്ഷണത്തിൽ, സൗരോർജ്ജം ഭാവിയുടെ ഊര്ജ്ജമാണ്. ഇത് ഫോസിൽ ഇന്ധനങ്ങളോടുള്ള ആശ്രയത്വം ഗണ്യമായി കുറയ്ക്കാൻ സഹായിക്കുന്ന പുനരുൽപ്പാദിപ്പിക്കാവുന്ന ഒന്നാണ്. G20 അധ്യക്ഷതയ്ക്ക് കീഴിൽ, സാങ്കേതിക കൈമാറ്റത്തിലൂടെയും വിജ്ഞാന കൈമാറ്റത്തിലൂടെയും നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഊർജ്ജ പരിവർത്തനത്തെ ഇന്ത്യ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കും. സൗരോർജ്ജത്തിലും പുനരുപയോഗിക്കാവുന്ന സാങ്കേതികവിദ്യകളിലും നവീകരണം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് അന്താരാഷ്ട്ര സഹകരണം വർധിപ്പിക്കുന്നതും വരും ദിവസങ്ങളിൽ ഇന്ത്യയുടെ പ്രധാന മുൻഗണനയായിരിക്കും.

LiFE പാലിക്കൂ: പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദ ജീവിതശൈലി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കൂ

ആഗോളതാപനം ലോകമെമ്പാടും നാശം വിതച്ചുകൊണ്ട് കാലാവസ്ഥ അക്ഷരാർത്ഥത്തിൽ മാറിയിരിക്കുന്നു. നദികൾ വറ്റിവരളുകയും, ഹിമാനികൾ ഉരുകിയൊലിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ലോകത്തിന്റെ പല പ്രദേശങ്ങളിൽ നിന്നും റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെടുന്ന റെക്കോർഡ് ബ്രേക്കിംഗ് താപനില , ചുറ്റുപാടുകളിലും വളരെയധികം കഷ്ടപ്പാടുകൾ ഉണ്ടാക്കുന്നു. വെള്ളപ്പൊക്കം, ക്ഷാമം, ചുഴലിക്കാറ്റ് തുടങ്ങിയ കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനങ്ങൾ നമ്മുടെ നിലനിൽപ്പിനെ തന്നെ അപകടത്തിലാക്കുന്ന വിധത്തിൽ വർദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. കാലാവസ്ഥാ അടിയന്തരാവസ്ഥയുടെ ഈ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ്, സുസ്ഥിരവും ആരോഗ്യകരവുമായ ജീവിതശൈലിക്ക് വേണ്ടിയുള്ള സ്വദേശീയമായ ഒരു സംരംഭത്തിന് ഇന്ത്യ തുടക്കമിട്ടത് –LiFE – ലൈഫ്സ്റ്റൈൽ ഫോർ ദ എൻവയോൺമെന്റ് – G20 ഉൾപ്പെടെയുള്ള ആഗോള അജണ്ടയിൽ അത് ഉൾപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. 2021 നവംബർ 1 ന് ഗ്ലാസ്ഗോയിൽ നടന്ന വാർഷിക ആഗോള കാലാവസ്ഥാ ഉച്ചകോടിയായ COP26–ലാണ് ഇന്ത്യൻ പ്രധാനമന്ത്രി നരേന്ദ്ര മോദി ഈ ആശയം അവതരിപ്പിച്ചത്. തന്റെ അഭിസംബോധന പ്രസംഗത്തിൽ പരിസ്ഥിതിയെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും പരിപാലിക്കുന്നതിനുമായി "ബുദ്ധിശൂന്യവും വിനാശകരവുമായ ഉപഭോഗത്തിനുപകരം ശ്രദ്ധാപൂർവ്വവും ആസൂത്രിതവുമായ ഉപയോഗത്തിനായുള്ള" ഒരു അന്താരാഷ്ട്ര ബഹുജന പ്രസ്ഥാനമായി LiFE നെ പരിഗണിക്കാനും അതിൽ പങ്കുചേരാനും പ്രധാനമന്ത്രി മോദി ആഗോള സമൂഹത്തോട് ആഹ്വാനം ചെയ്തു.

“ഗ്രഹത്തിന്റെ ജീവിതശൈലിയിൽ, ഗ്രഹത്തിന് വേണ്ടി ഗ്രഹത്താൽ” പിന്തുടരുന്നതിലൂടെ കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനത്തിനെതിരായ പ്രവർത്തനത്തിന്റെ വ്യക്തി കേന്ദ്രീകൃതമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ LiFE കാഴ്ച വയ്ക്കുന്നു. സങ്കീർണ്ണമായ മാക്രോ പോളിസി ചർച്ചകൾ, ഗവൺമെന്റുകളുടെയും അന്താരാഷ്ട്ര ഏജൻസികളുടെയും ചുമതല എന്നിവയ്ക്ക് അപ്പുറത്ത്, ഹരിതഗൃഹ വാതക ഉദ്‌വമനം തടയുന്നതിന് ഓഫീസിലോ ജിമ്മുകളിലോ പോകാൻ സൈക്കിൾ ഉപയോഗിക്കുന്നത് പോലുള്ള ലളിതമായ ജീവിതശൈലി മാറ്റങ്ങളെ LiFE പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നു. ആഴത്തിൽ വേരൂന്നിയ വ്യക്തിയുടെയും സമൂഹത്തിന്റെയും പെരുമാറ്റത്തിനു മാത്രമേ പാരിസ്ഥിതിക, കാലാവസ്ഥാ പ്രതിസന്ധികളിൽ മാറ്റം വരുത്താനാകൂ എന്ന അടിസ്ഥാന വിശ്വാസമാണ് LiFE രൂപപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. യുണൈറ്റഡ് നേഷൻസ് എൻവയോൺമെന്റ് പ്രോഗ്രാം (UNEP) അനുസരിച്ച്, എട്ട് ബില്യൺ വരുന്ന ആഗോള ജനസംഖ്യയിൽ ഒരു ബില്യൺ ആളുകൾ അവരുടെ ദൈനംദിന ജീവിതത്തിൽ പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദ സ്വഭാവങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുകയാണെങ്കിൽ, ആഗോള കാർബൺ ഉദ്‌വമനം ഏകദേശം 20% കുറയും. ഈ പുതിയ സ്കീമിൽ, അത്തരം ഒരു ജീവിതശൈലി പരിശീലിക്കുന്നവരെ LiFE പദ്ധതിയ്ക്ക് കീഴിൽ പ്രോ പ്ലാനറ്റ് പീപ്പിൾ ആയി അംഗീകരിക്കുന്നു.

സുസ്ഥിരമായ ജീവിതശൈലി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാനുള്ള തന്റെ ദൗത്യത്തിലേക്ക് ഒരു പുതുശ്വാസം, എന്ന നിലയിൽ പ്രധാനമന്ത്രി നരേന്ദ്ര മോദി, യുഎൻ സെക്രട്ടറി ജനറൽ അന്റോണിയോ ഗുട്ടെറസിന്റെ സാന്നിധ്യത്തിൽ, ഭീമൻ സ്റ്റാച്യു ഓഫ് യൂണിറ്റിയ്ക്ക് പേരുകേട്ട മനോഹരമായ ഗുജറാത്തി പട്ടണമായ കെവാഡിയയിൽ ‘ മിഷൻ ലൈഫ്’ ആരംഭിച്ചു. പ്രധാനമന്ത്രി മോദിയുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ മിഷൻ ലൈഫ്, കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനത്തിനെതിരായ ഓരോരുത്തരുടെയും കഴിവിനനുസരിച്ചുള്ള പോരാട്ടത്തോടെ ജനാധിപത്യപരമാക്കുകയാണ്. ‘ മിഷൻ ലൈഫ് ’ ജനോപകാരപ്രദമായ ഒരു ഗ്രഹം എന്ന ആശയത്തെ ശക്തിപ്പെടുത്തുമെന്ന് അടിവരയിട്ട പ്രധാനമന്ത്രി മോദി, ഇത് P3 മോഡലിന്റെ, അതായത് പ്രോ–പ്ലാനറ്റ് പീപ്പിൾസിന്റെ ആവേശത്തെ ശക്തിപ്പെടുത്തുമെന്ന് പ്രത്യാശിച്ചു. ഇന്ത്യയുടെ പാരമ്പര്യങ്ങളുടെയും സംസ്കാരത്തിന്റെയും അവിഭാജ്യ ഘടകങ്ങളായ റീയൂസ്, റെഡ്യൂസ്, റീസൈക്കിൾ അഥവാ പുനരുപയോഗം, ഉപയോഗം കുറയ്ക്കൽ, പുനചംക്രമണം എന്നിവ സുസ്ഥിരമായ തിരഞ്ഞെടുപ്പുകൾ നടത്താൻ ആളുകളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനാൽ മിഷൻ ലൈഫിന്റെ കൂടി ഭാഗമാണ്.

ലൈഫ് ആക്ഷൻ പ്ലാനിൽ വ്യക്തികളെ അവരുടെ ദൈനംദിന ജീവിതത്തിൽ (ഡിമാൻഡ്) ലളിതവും എന്നാൽ ഫലപ്രദവുമായ പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പരിശീലിപ്പിക്കാൻ സഹായിക്കുന്നു, മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ആവശ്യങ്ങളോട് അതിവേഗം പ്രതികരിക്കാൻ (സപ്ലൈ) വ്യവസായങ്ങളെയും വിപണികളെയും പ്രാപ്തമാക്കുന്നു കൂടാതെ സുസ്ഥിര ഉപഭോഗവും ഉൽപാദനവും പിന്തുണയ്ക്കുന്നതിനായി സർക്കാരിനെയും വ്യാവസായിക നയത്തെയും (പോളിസി) സ്വാധീനിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ആഗോള ക്ഷേമത്തിനായുള്ള LiFE ന്റെ പരിവർത്തന പ്രവർത്തന സാധ്യതകൾ കണക്കിലെടുത്ത്, G20 അജണ്ടയിൽ ഇന്ത്യ സുസ്ഥിരമായ ജീവിതശൈലി പരിഗണിക്കുകയുണ്ടായി. ആഗോള GDPയുടെ 80 ശതമാനവും ആഗോള ഹരിതഗൃഹ വാതക ഉദ്വമനത്തിന്റെ 80 ശതമാനവും G20 രാജ്യങ്ങളിൽ നിന്ന് തന്നെയാണ്. ഇന്ത്യയുടെ വീക്ഷണത്തിൽ, ഹരിതസൗഹാർദ്ദ ജീവിതശൈലിക്കുള്ള ഒരു ആഗോള പ്രസ്ഥാനമായി ലൈഫ് മാറ്റാൻ G20 സജ്ജമായിരിക്കേണ്ടതാണ്. കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനത്തിനെതിരായ പോരാട്ടത്തിൽ മിഷൻ ലൈഫ് ലോകത്തെ സഹായിക്കുകയും യുഎൻ നിശ്ചയിച്ച സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ സുസ്ഥിരമായ ജീവിതരീതിയിലേക്ക് നയിക്കുകയും ചെയ്യും. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ, 2022 നവംബർ 15 ന് ബാലിയിൽ നടന്ന G20 ഉച്ചകോടിയിൽ പ്രധാനമന്ത്രി മോദി ലൈഫിന്റെ പ്രാധാന്യം എടുത്തു പറഞ്ഞിരുന്നു."ഗ്രഹത്തിന്റെ സുരക്ഷിതമായ ഭാവിക്ക്, ട്രസ്റ്റിഷിപ്പ് അഥവാ അധികാരപ്പെടുത്തിയ നിയന്ത്രണങ്ങൾ എന്ന ബോധം പരിഹാരമാണ്. ഇതിന് വലിയ സംഭാവന നൽകാൻ ലൈഫ് കാമ്പയിന് കഴിയും. സുസ്ഥിരമായ ജീവിതശൈലി ഒരു ബഹുജന പ്രസ്ഥാനമെന്ന നിലയിൽ വ്യാപിപ്പിക്കുക എന്നതാണ് ഇതിന്റെ ലക്ഷ്യം. കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ആഗോള ചർച്ചകളിൽ മാറ്റം കൊണ്ട് വരുന്നതിനുള്ള ഇന്ത്യയുടെ ശ്രമങ്ങൾക്കുള്ള അംഗീകാരമായി, G20 ബാലി നേതാക്കളുടെ പ്രഖ്യാപനം സുസ്ഥിര വികസനം ജീവിതശൈലി, വിഭവശേഷി, സർക്കുലർ ഇക്കോണമി എന്നിവയുടെ ആശയങ്ങൾ അംഗീകരിച്ചു.

ഇന്ത്യയുടെ G20 അധ്യക്ഷതയ്ക്ക് കീഴിൽ, അന്താരാഷ്ട്ര സമൂഹത്തിൽ നിന്നും ഇന്ത്യയിൽ ആരോഗ്യകരമായ ഒരു ഹരിത ജീവിതശൈലി ആഗ്രഹിക്കുന്നവരിൽ നിന്നും പിന്തുണ നേടുന്നതിനാൽ LiFE ഒരു അധിക പ്രവർത്തന ആവേഗം നേടുന്നതാണ്. വരും മാസങ്ങളിൽ, കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനത്തെ ചെറുക്കുന്നതിനുള്ള ആഗോള മന്ത്രമായി മാറാൻ ലൈഫ് ഒരുങ്ങുകയാണ്.മിഷൻ ലൈഫ് ന് ലോക നേതാക്കളിൽ നിന്ന് ആവേശകരമായ പ്രതികരണമാണ് ലഭിച്ചത്, ഹരിത പരിവർത്തനത്തിന് നേതൃത്വം നൽകുന്നതിന് "വസുധൈവ കുടുംബകം" എന്ന ആത്മീയ ആശയം സമന്വയിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഇന്ത്യയുടെ സംരംഭം ഏറെ പ്രശംസയാർജിച്ചിരുന്നു. ഇന്ത്യയുടെ G20 അധ്യക്ഷത മുദ്രാവാക്യം – "ഒരു ഭൂമി ഒരു ഗ്രഹം ഒരു ഭാവി" – എന്നത് പ്രോലൈഫ് പ്ലാനറ്റിന്റെയും ആളുകളുടെയും സത്ത ഉൾക്കൊള്ളുന്നതാണ്. ഭൂമിയെ രക്ഷിക്കാൻ പൗരന്മാർക്കും ഭരണകൂടങ്ങൾക്കും സ്വീകരിക്കാ വുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായുള്ള ഒരു ആഹ്വാനമാണ് മിഷൻ ലൈഫ്.

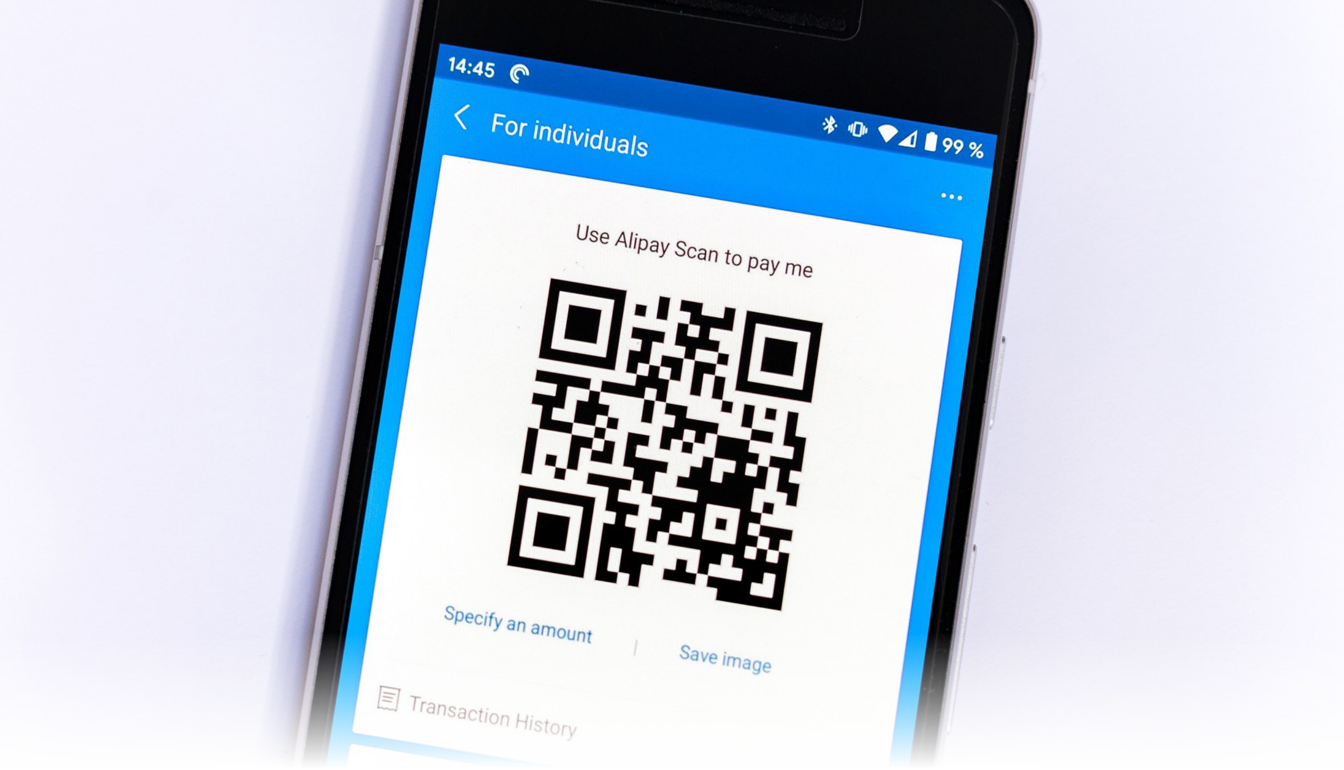

ഘടകങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കപ്പെടുമ്പോൾ: ഡിജിറ്റൽ പബ്ലിക് ഗുഡ്സ്

കോവിഡിന് ശേഷമുള്ള ലോകത്ത് ഡിജിറ്റൽ പരിവർത്തനം പുതിയതും എന്നാൽ വളരെപ്പെട്ടന്ന് സാധാരണമായി മാറിയതുമായ ഒരു വസ്തുതയാണ്. COVID-19 ന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ, നമ്മുടെ ക്ലാസ് റൂമായും ജോലിസ്ഥലമായും മീറ്റിംഗ് സ്ഥലമായും ആശയങ്ങൾ കൈമാറുന്നതിനുള്ള ഇഷ്ടപ്പെട്ട ഫോറമായും ഇന്റർനെറ്റ് ഉയർന്നുവന്നു. പല മേഖലകളിലെയും ഡിജിറ്റൽ പരിവർത്തന സാധ്യതകൾ, ഇത്തരത്തിൽ ഒരു പരിവർത്തനം ത്വരിതപ്പെടുത്തുന്നത് വരും മാസങ്ങളിൽ ഇന്ത്യയുടെ G20 അധ്യക്ഷ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെയും നയതന്ത്ര പ്രവർത്തനങ്ങളുടെയും പ്രധാന ശ്രദ്ധകേന്ദ്രമായിരിക്കും. ഈ ഡിജിറ്റൽ പരിവർത്തനം ഡിജിറ്റൽ സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥ, ഡിജിറ്റൽ എക്കോണമി, ഡിജിറ്റൽ ഭരണകൂടം, ഡിജിറ്റൽ ആരോഗ്യം, ഡിജിറ്റൽ വിദ്യാഭ്യാസം എന്നീ മേഖലകൾ ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടായിരിക്കും.

ദാരിദ്ര്യത്തിനെതിരായ പോരാട്ടത്തിലും കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനത്തിനെതിരായ പോരാട്ടത്തിലും ഡിജിറ്റൽ സാങ്കേതികവിദ്യകൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്താം. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ, 2014–ലെ സ്ഥിതി വിവര കണക്കുകളിൽ നിന്നുള്ള 50% –മായി താരതമ്യപ്പെടുത്തുമ്പോൾ 80% ഇന്ത്യക്കാർക്ക് ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടുകളുണ്ട് – വികസിത, വികസ്വര രാജ്യങ്ങൾക്ക് ഈ ഡിജിറ്റൽ പരിവർത്തന റെക്കോഡ് പ്രദർശിപ്പിക്കുകയും ഈ മേഖലയിലെ വൈദഗ്ധ്യം പങ്കുവയ്ക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ട് അനുകൂലമായ മാറ്റങ്ങളിലൂടേക്ക് നയിക്കാൻ ഇന്ത്യയ്ക്ക് സാധിക്കിച്ചേക്കാം.

സാമൂഹിക–സാമ്പത്തിക പരിവർത്തനത്തിന്റെ ഒരു ഉത്തേജകമായി മാറുന്നതിന്, ഡിജിറ്റൽ ആർക്കിടെക്ചർ എല്ലാവരെയും ഉള്ക്കൊള്ളുന്നതാക്കി മാറ്റുന്നതിൽ ഇന്ത്യ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നു. ഭരണത്തിലെ സുതാര്യത പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതുൾപ്പെടെയുള്ള നിർണായക മേഖലകളിൽ വേഗതയും വ്യാപ്തിയും കൈവരിക്കുന്നതിന് ഡിജിറ്റൽ പരിവർത്തനം പ്രധാനമാണ്. ഇന്ത്യ വികസിപ്പിച്ച ഡിജിറ്റൽ പബ്ലിക് ഗുഡ്സിന്റെ ഘടന അന്തർനിർമ്മിതമായ ജനാധിപത്യ തത്വങ്ങൾ കൂടി ഉൾക്കൊള്ളുന്നതാണ് . ഈ പരിഹാരങ്ങൾ പരസ്പരം ഏകോപിച്ച് പ്രവർത്തിക്കാവുന്നതും പൊതുവായ ഓപ്പൺ സോഴ്സ്, ഓപ്പൺ എപിഐകൾ, ഓപ്പൺ സ്റ്റാൻഡേർഡുകൾ എന്നിവയെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതുമാണ്. ഇന്ത്യ തുടക്കമിട്ട യൂണിഫൈഡ് പേയ്മെന്റ് ഇന്റർഫേസ് (UPI), ഡിജിറ്റൽ പബ്ലിക് ഗുഡ്സിന്റെ മികച്ച ഉദാഹരണമാണ്. കഴിഞ്ഞ വർഷം, ലോകത്തിലെ തത്സമയ പേയ്മെന്റ് ഇടപാടുകളുടെ 40% UPI വഴിയാണ് നടന്നത്. അതുപോലെ, ഡിജിറ്റൽ ഐഡന്റിറ്റിയുടെ അടിസ്ഥാനമാക്കി 460 ദശലക്ഷം പുതിയ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടുകളും ആരംഭിച്ചു, ഇത് ഏകോപിതമായ സാമ്പത്തിക വളർച്ചയിൽ ഇന്ത്യയിലൂടെ നേതൃസ്ഥാനത്തെ ശക്തിപ്പെടുത്തി. ഇന്ത്യയുടെ ഓപ്പൺ സോഴ്സ് കോ–വിൻ പ്ലാറ്റ്ഫോം മാനവ ചരിത്രത്തിലെ തന്നെ ഏറ്റവും വലിയ വാക്സിനേഷൻ കാമ്പെയ്നായി പരക്കെ കണക്കാക്കപ്പെടുന്നു.

"ആധാർ, ദീക്ഷ, സ്വയം എന്നിവ ഇന്ത്യ വർഷങ്ങളായി നിർമ്മിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന പൊതു ഡിജിറ്റൽ ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ചറിന്റെ ചില പ്രധാന ഘടകങ്ങളാണ്. ഇന്ത്യയ്ക്ക് ULIP (യൂണിഫൈഡ് ലോജിസ്റ്റിക്സ് ഇന്റർഫേസ് പ്ലാറ്റ്ഫോം) ഇനിയും മുന്നോട്ട് കൊണ്ടുപോകേണ്ടതുണ്ട്, കൂടാതെ ONDC (ഡിജിറ്റൽ കൊമേഴ്സിനായുള്ള ഓപ്പൺ നെറ്റ്വർക്ക്) നിർമ്മിക്കാനുള്ള പ്രക്രിയകളും നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

എന്നാൽ ഇന്ത്യ ഡിജിറ്റൽ ആക്സസ് പൊതുവൽക്കരിക്കുന്ന സമയത്ത്, അന്താരാഷ്ട്ര തലത്തിൽ വലിയ ഡിജിറ്റൽ വിഭജനമാണുള്ളത് . ലോകത്തിലെ മിക്ക വികസ്വര രാജ്യങ്ങളിലെയും പൗരന്മാർക്ക് ഒരു തരത്തിലുള്ള ഡിജിറ്റൽ ഐഡന്റിറ്റിയും നിലവിലില്ല. 50 രാജ്യങ്ങളിൽ മാത്രമാണ് ഡിജിറ്റൽ പേയ്മെന്റ് സംവിധാനമുള്ളത്. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ, ലോകത്തിലെ ഒരു വ്യക്തിക്കും ഡിജിറ്റൽ സാങ്കേതികവിദ്യയുടെ നേട്ടങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെടാതിരിക്കാൻ, ഓരോ മനുഷ്യന്റെയും ജീവിതത്തിൽ ഡിജിറ്റൽ പരിവർത്തനം കൊണ്ടുവരാൻ ഇന്ത്യ ശ്രമിക്കും. ബാലിയിൽ നടന്ന G20 ഉച്ചകോടിയിൽ പ്രധാനമന്ത്രി മോദി ലോകത്തോട് പറഞ്ഞു, G20 അധ്യക്ഷത കാലഘട്ടത്തിൽ ഇന്ത്യ ഈ ലക്ഷ്യത്തിനായി G20 പങ്കാളികളുമായി സംയുക്തമായി പ്രവർത്തിക്കുമെന്നും അദ്ദേഹം അറിയിച്ചു.

"ഒരു ഭൂമി, ഒരു കുടുംബം, ഒരു ഭാവി" എന്നതിൽ അധിഷ്ഠിതമായ നമ്മുടെ അധ്യക്ഷ കാലാവധിയിൽ മൊത്തത്തിലുള്ള പ്രമേയത്തിന്റെ അവിഭാജ്യ ഘടകമായിരിക്കും "വികസനത്തിനായുള്ള ഡാറ്റ"എന്ന തത്വം.

ദാരിദ്ര്യം, വിദ്യാഭ്യാസം, ആരോഗ്യം, നേരിട്ടുള്ള ആനുകൂല്യ കൈമാറ്റം എന്നിവയിൽ സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രധാന മാർഗ്ഗമായാണ് ഇന്ത്യ ഡിജിറ്റൽ പരിവർത്തനത്തെ കാണുന്നത്. ഡിജിറ്റൽ പരിവർത്തനത്തിന്റെ നേട്ടങ്ങൾ മനുഷ്യരാശിയുടെ ഒരു ചെറിയ ഭാഗത്ത് മാത്രം ഒതുങ്ങുന്നില്ലെന്ന് ഉറപ്പാക്കാൻ മറ്റ് G20 രാജ്യങ്ങളുമായി ചേർന്ന് ഇന്ത്യ പ്രവർത്തിക്കുന്നതാണ്.

ഭാവി പരിഗണിക്കുമ്പോൾ, ഡിജിറ്റലായി മാറുക, ഗ്രീൻ ആകുക അഥവാ പരിസ്ഥിതി സൗഹാർദ്ദം കൊണ്ടുവരുക എന്നിവ വലിയ അവസരങ്ങളാണ്. "ഡിജിറ്റൽ ഐഡന്റിറ്റി ഇല്ലാത്ത 400 ദശലക്ഷം ആളുകളുണ്ട്; 200 ദശലക്ഷം ആളുകൾക്ക് ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടില്ല; ഏകദേശം 133 രാജ്യങ്ങൾക്ക് അതിവേഗ പേയ്മെന്റുകൾ പോലുമില്ല. അതിനാൽ, ലോകത്തെ തന്നെ മാറ്റിമറിക്കാനായി ഒരു വലിയ അവസരമാണ് ഇത്," ഇന്ത്യയുടെ G20 ഷെർപ്പ ശ്രീ അമിതാഭ് കാന്ത് പറഞ്ഞു.

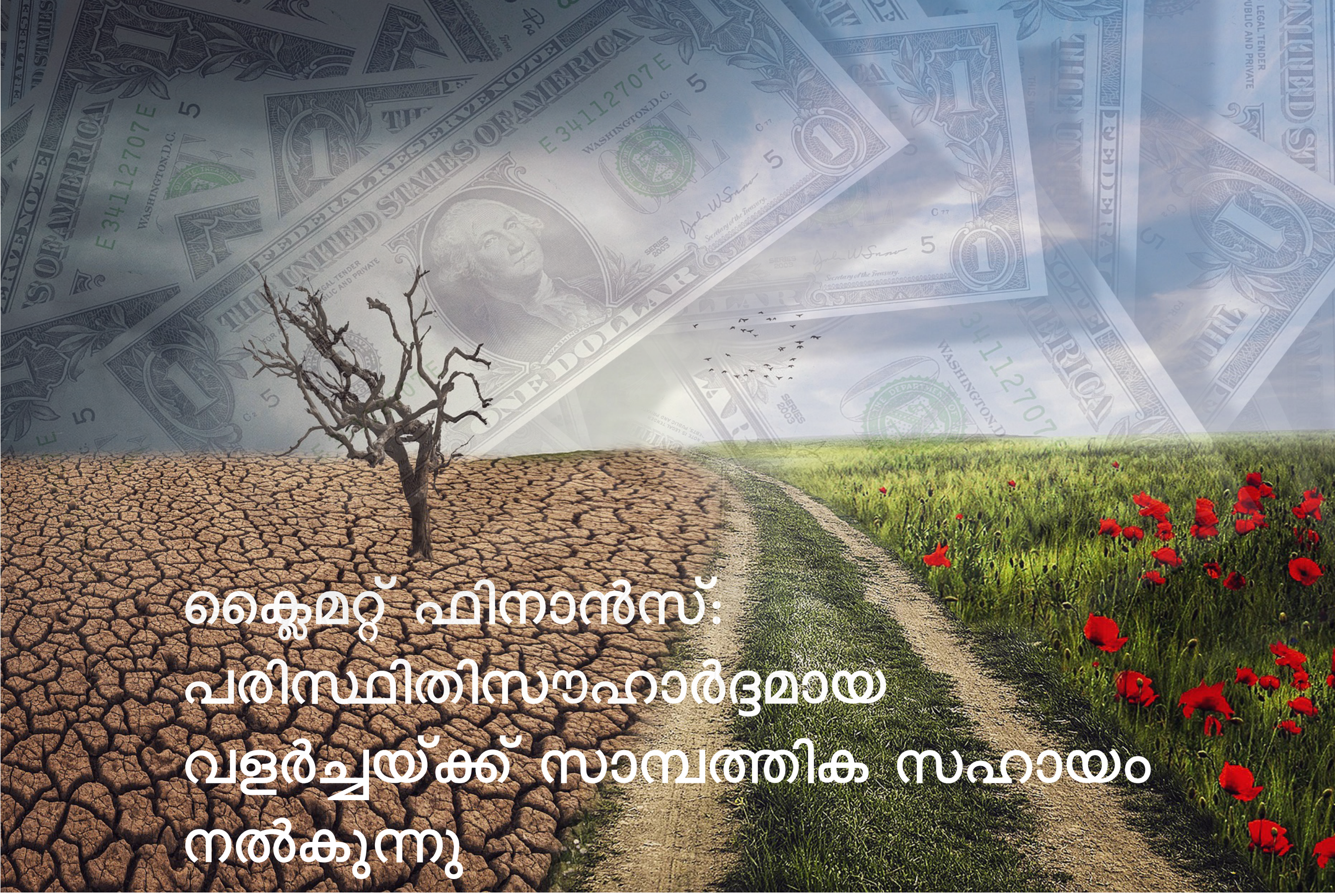

ക്ലൈമറ്റ് ഫിനാൻസ്: പരിസ്ഥിതിസൗഹാർദ്ദമായ വളർച്ചയ്ക്ക് സാമ്പത്തിക സഹായം നൽകുന്നു

പരിസ്ഥിസൗഹാർദ്ദമായ ഹരിത പരിവർത്തനവും ഹരിത വികസനവും ത്വരിതപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള പ്രധാന മാര്ഗ്ഗമാണ് ക്ലൈമറ്റ് ഫിനാൻസ്. ആഗോളതാപനത്തിന്റെ വിനാശകരമായ പ്രത്യാഘാതങ്ങളെക്കുറിച്ച് ലോകം കൂടുതൽ ബോധവാന്മാരാകുന്നതോടെ, വികസിത രാജ്യങ്ങളിൽ നിന്ന് വികസ്വര രാജ്യങ്ങളിലേക്ക് സമയബന്ധിതമായി കാലാവസ്ഥാ ധനസഹായം വിതരണം ചെയ്യേണ്ടതാണ് എന്നത് അടിയന്തിര ശ്രദ്ധ നേടിയിരിക്കുന്നു.ചരിത്രപരമായി ഹരിതഗൃഹ വാതക ഉദ്‌വമനത്തിന്റെ ഭൂരിഭാഗ ഉത്തരവാദിത്വവും വികസിത രാജ്യങ്ങൾക്കാണ് എന്നതിനാൽ ഇന്ത്യ അന്താരാഷ്ട്ര വേദികളിൽ കാലാവസ്ഥാ ധനസഹാസം സംബന്ധിച്ച് സ്ഥിരമായ വാദങ്ങൾ ഉന്നയിക്കുന്നു. ഈ ന്യായവാദത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി, മറ്റ് വികസ്വര രാജ്യങ്ങൾക്കൊപ്പം ഇന്ത്യയും G20-ൽ ഹരിത പരിവർത്തനത്തിന് നൽകുന്നതിന് കാലാവസ്ഥാ ധനസഹായം അതിവേഗം ട്രാക്കുചെയ്യുന്നതിന് ഒരു കേസ് ഉന്നയിച്ചിട്ടുണ്ട്.2009-ൽ കോപ്പൻഹേഗനിൽ നടന്ന COP15 ആഗോള കാലാവസ്ഥാ ഉച്ചകോടിയിൽ, കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനത്തിന്റെ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ നേരിടാൻ വികസ്വര രാജ്യങ്ങളെ സഹായിക്കുന്നതിന് 2020-ഓടെ പ്രതിവർഷം 100 ബില്യൺ യുഎസ് ഡോളർ സംയുക്തമായി സമാഹരിക്കാൻ വികസിത രാജ്യങ്ങൾ പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമാണ്. എന്നാൽ 14 വർഷത്തിലേറെയായി, ഈ ലക്ഷ്യം ഭാഗികമായി മാത്രമേ നിർവഹിക്കപ്പെടുന്നുള്ളൂ.

ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ, കാലാവസ്ഥാ ധനസഹായത്തിന്റെ അതിവേഗ വിതരണം, കാലാവസ്ഥാ ധനസഹായത്തിനായുള്ള ആവശ്യങ്ങൾ ഉന്നയിക്കൽ എന്നിവയ്ക്കും ഇന്ത്യയുടെ G20 അധ്യക്ഷകാലാവധിയിൽ ഉയർന്ന മുൻഗണന നൽകും. ഇന്ത്യയുടെ വീക്ഷണത്തിൽ, വികസ്വര രാജ്യങ്ങൾക്ക് അവരുടെ വ്യവസ്ഥാപിത ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കുന്നതിന് കാലാവസ്ഥാ ധനസഹായത്തിലെ പ്രതിവർഷം 100 ബില്യൺ യുഎസ് ഡോളർ എന്നതിൽ നിന്ന് ഗണ്യമായ വർദ്ധനവ് ആവശ്യമാണ്, കൂടാതെ സമ്പന്ന രാജ്യങ്ങൾ വിഭവങ്ങളുടെ സമാഹരണത്തിന് നേതൃത്വം നൽകേണ്ടതുണ്ട്.

ഇക്കാര്യം സംബന്ധിച്ച്, 2022 നവംബറിൽ ബാലിയിൽ നടന്ന G20 ഉച്ചകോടി വികസ്വര രാജ്യങ്ങൾക്ക് കാലാവസ്ഥാ ധനസഹായം വിതരണം ചെയ്യുന്നത് വേഗത്തിലാക്കാൻ സമ്മതിക്കുകയും വികസ്വര രാജ്യങ്ങളെ പിന്തുണയ്ക്കുന്നതിനായി പ്രതിവർഷം 100 ബില്യൺ യുഎസ് ഡോളറിൽ നിന്ന് ഉയർത്താൻ കാലാവസ്ഥാ ധനസഹായത്തിന്റെ ഒരു പുതിയ കളക്റ്റീവ് ക്വാണ്ടിഫൈഡ് ഗോൾ(NCQG) അടിസ്ഥാനമാക്കി പ്രവർത്തിക്കാൻ സമ്മതിക്കുകയും ചെയ്തു.

അധ്യക്ഷ കാലാവധിയ്ക്ക് കീഴിൽ, കാലാവസ്ഥാ ധനസഹായത്തിനുള്ള ബാർ പ്രതിവർഷം 100 ബില്യൺ യുഎസ് ഡോളറിൽ നിന്നും ഉയർത്താൻ വികസിത രാജ്യങ്ങളെ ഇന്ത്യ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതാണ്. കൂടാതെ പുനരുപയോഗ ഊർജം ഉൾപ്പെടെയുള്ള സീറോ, ലോ എമിഷൻ വൈദ്യുതി ഉൽപ്പാദനം നടപ്പിലാക്കുന്നത് വർധിപ്പിക്കാനും G20 രാജ്യങ്ങളുമായി ചേർന്ന് ഇന്ത്യ പ്രവർത്തിക്കുന്നതാണ്. ഇന്ത്യയിൽ നടക്കുന്ന G20 ഉച്ചകോടിയിൽ താപനില വർധന 1.5 ഡിഗ്രി സെൽഷ്യസായി പരിമിതപ്പെടുത്താനുള്ള ലക്ഷ്യം ശക്തിപ്പെടുത്തുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

ഇന്ത്യയ്ക്കും മറ്റ് വികസ്വര രാജ്യങ്ങൾക്കും അനുകൂലമായി, ലഘൂകരണവും പൊരുത്തപ്പെടുത്തലും തമ്മിലുള്ള സന്തുലിതാവസ്ഥ കൈവരിക്കുന്നതിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ, 2019 ലെ നിലവാരത്തിൽ നിന്ന്, 2025 ഓടെ, വികസ്വര രാജ്യങ്ങളുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്നതിന് സഹായകമായേക്കാവുന്ന കാലാവസ്ഥാ ധനകാര്യത്തിന്റെ സഹകരണാധിഷ്ഠിതമായ വ്യവസ്ഥകൾ ഇരട്ടിയാക്കണമെന്ന് വികസിത രാജ്യങ്ങളോട് ബാലി പ്രഖ്യാപനം ആവശ്യപ്പെട്ടു.കാലാവസ്ഥാ സാമ്പത്തികം, സാങ്കേതിക വിദ്യ കൈമാറ്റം, കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനത്തെ ചെറുക്കുന്നതിനുള്ള ദരിദ്ര, വികസ്വര രാജ്യങ്ങളുടെ ശേഷി വികസനം എന്നീ മേഖലകളിൽ സമ്പന്ന രാജ്യങ്ങളിൽ നിന്ന് കൃത്യമായ നടപടിയാണ് ഇന്ത്യ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്.

കാലാവസ്ഥാ പ്രതിസന്ധിയുടെ വ്യാപ്തി കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ,ഇത്തരം നടപടികൾ ഇനിയും വൈകിപ്പിക്കുക എന്നത് പ്രായോഗികമല്ല. കാലാവസ്ഥാ ധനകാര്യത്തെക്കുറിച്ച് വികസിത രാജ്യങ്ങളുമായി പ്രേരണാത്മകമായ ചർച്ചകൾ നടത്തുന്നതിന് G20 യ്ക്ക് വലിയ ഉത്തരവാദിത്തമുണ്ട്. രാജ്യത്തിന്റെ അധ്യക്ഷ കാലാവധിയിൽ കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം ലഘൂകരിക്കുന്നതിന് വികസിത രാജ്യങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള സാമ്പത്തിക, സാങ്കേതിക, നൈപുണ്യ വികസന പ്രവർത്തങ്ങൾക്ക് പിന്തുണ നൽകാനായി ഇന്ത്യ വികസിത രാജ്യങ്ങൾക്ക് മേൽ സമ്മർദ്ദം ചെലുത്തുന്നതാണ്.ഇന്ത്യയുടെ വീക്ഷണത്തിൽ, മുൻകാലങ്ങൾ മുതലുള്ള ഹരിതഗൃഹ വാതക ഉദ്വമനത്തിന്റെ ഉത്തരവാദിത്തം കണക്കിലെടുത്ത് വികസിത രാജ്യങ്ങൾ കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനത്തെ ചെറുക്കുന്നതിനുള്ള വിഭവങ്ങളുടെ സമാഹരണത്തിന് നേതൃത്വം നൽകേണ്ടതാണ്. അനുരൂപീകരണത്തിനും ലഘൂകരണ പ്രവർത്തനപദ്ധതികൾക്കിടയിൽ ഫണ്ടുകൾ തുല്യമായി വിഭജിക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്.

ഭക്ഷ്യസുരക്ഷയ്ക്കായുള്ള G20 സഹകരണം വർധിപ്പിക്കുന്നു, തിനവിഭവങ്ങൾ ജനപ്രിയമാക്കുന്നു

കോവിഡ്-19 മഹാമാരിയുടെയും റഷ്യ-ഉക്രെയ്ൻ പ്രതിസന്ധി മൂലം വിതരണ ശൃംഖലയിലെ അടിയ്ക്കടിയുള്ള തടസ്സങ്ങളുടെയും പശ്ചാത്തലത്തിൽ, ഭക്ഷ്യ അരക്ഷിതാവസ്ഥ ഒരു പ്രധാന ആഗോള ആശങ്കയായി മാറിയിരിക്കുന്നു, ഇത് ഇന്ത്യയുടെ G20 അധ്യക്ഷത കാലാവധിയിലേക്ക് മുന്നോട്ടു വച്ചിരിക്കുന്ന അജണ്ടയിൽ പ്രാധാന്യമുള്ള ഇനമായി ഇടംപിടിക്കും. ഭക്ഷ്യപ്രതിസന്ധി വികസ്വര രാജ്യങ്ങളെയും വികസിത രാജ്യങ്ങളേയും ഒരു പോലെ ബാധിക്കുന്നതിനാൽ, ആഗോള ഭക്ഷ്യസുരക്ഷയെ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിന് ഉത്തര-ദക്ഷിണ പ്രവിശ്യയിലുടനീളം അന്താരാഷ്ട്ര സഹകരണവും സഹായവും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് ഇന്ത്യ അതിന്റെ G20 അധ്യക്ഷ പദവി വിനിയോഗിക്കുന്നതാണ്. ഇതേത്തുടർന്ന്, രാജ്യത്തെ1.3 ബില്യൺ പൗരന്മാരുടെ ഭക്ഷ്യസുരക്ഷ ഉറപ്പാക്കാൻ മാത്രമല്ല, പല വികസ്വര രാജ്യങ്ങൾക്കും ഒരു ഭക്ഷ്യ ദാതാവായി ഉയർന്നുവരാനും ഇന്ത്യയ്ക്ക് സാധിച്ചു. ദക്ഷിണ-ദക്ഷിണ സഹകരണം അടിസ്ഥാനമാക്കി അഫ്ഗാനിസ്ഥാനിലേക്ക് 50,000 മെട്രിക് ടൺ ഗോതമ്പും ഒന്നിലധികം തവണ മരുന്നുകളും വാക്സിനുകളും ഇന്ത്യ അയച്ചു. ഇന്ധനം, അവശ്യവസ്തുക്കൾ, വ്യാപാര സെറ്റിൽമെന്റ് എന്നിവയ്ക്കായി ശ്രീലങ്കയ്ക്ക് 3.8 ബില്യൺ യുഎസ് ഡോളറിന്റെ ക്രെഡിറ്റുകൾ നൽകുകയും മ്യാൻമറിലേയ്ക്ക് 10,000 മെട്രിക് ടൺ ഭക്ഷണ സഹായവും വാക്സിൻ കയറ്റുമതിയും ഏർപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു.

മഹാമാരിയുടെയും റഷ്യ-ഉക്രെയ്ൻ പ്രതിസന്ധിയുടെയും ഇരട്ടത്താപ്പ് മൂലം ആഗോള വിതരണ ശൃംഖലയ്ക്കുണ്ടായ തകർച്ച കണക്കിലെടുത്തുകൊണ്ട്, G20 അധ്യക്ഷത കാലാവധിയിൽ ജൈവ വളങ്ങളുടെയും ഭക്ഷ്യധാന്യങ്ങളുടെയും വിതരണ ശൃംഖല സുസ്ഥിരവും വിശ്വസനീയവുമായി നിലനിർത്താൻ ഇന്ത്യ അന്താരാഷ്ട്ര സമൂഹത്തെ പ്രാപ്തമാക്കും. പ്രത്യേകമായി, വളങ്ങളുടെ വിതരണത്തിനും ഇന്ത്യ മുൻഗണന നൽകും. "ഇന്ന് വളങ്ങൾക്ക് നേരിടുന്ന ക്ഷാമം നാളത്തെ ഭക്ഷ്യ പ്രതിസന്ധിയാണ്,അതിന് ലോകത്തിന് ഒരു പരിഹാരവും ഉണ്ടാകുകയില്ല."2022 നവംബർ 15-16 തീയതികളിൽ ബാലിയിൽ നടന്ന ജി 20 ഉച്ചകോടിയിൽ പ്രധാനമന്ത്രി മോദി പറഞ്ഞു.

ആഗോള ഭക്ഷ്യ പ്രതിസന്ധി ലഘൂകരിക്കുന്നതിന്, റഷ്യയുടെ ഭക്ഷ്യ ഉൽപന്നങ്ങളും വളങ്ങളും ലോക വിപണികളിലേക്ക് വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ബ്ലാക്ക് സീ ഗ്രെയിൻ സംരഭത്തിന് ഇന്ത്യ പിന്തുണ നൽകുന്നു. വികസ്വര രാജ്യങ്ങളിൽ ഇതേത്തുടർന്നുള്ള സമ്മർദ്ദം ലഘൂകരിക്കുന്നതിനും ആഗോള ഭക്ഷ്യ അരക്ഷിതാവസ്ഥയും പട്ടിണിയും തടയുന്നതിനും ഉക്രെയ്നിൽ നിന്നും റഷ്യൻ ഫെഡറേഷനിൽ നിന്നുമുള്ള ധാന്യങ്ങൾ, ഭക്ഷ്യവസ്തുക്കൾ, വളങ്ങൾ/ഇൻപുട്ടുകൾ എന്നിവയുടെ തടസ്സമില്ലാത്ത വിതരണം ഉറപ്പാക്കും. ഇക്കാര്യത്തിൽ, കയറ്റുമതി നിരോധനത്തിനും ഭക്ഷണത്തിനും വളത്തിനും മേൽ നിയന്ത്രണങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുന്നതിനും ഇന്ത്യ എതിരാണ്.

G20 അധ്യക്ഷ കാലാവധിയിൽ വെല്ലുവിളി നിറഞ്ഞ സാഹചര്യങ്ങളിൽ ഭക്ഷ്യ വിതരണ ശൃംഖലകൾ പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്നതിന് അന്താരാഷ്ട്ര ശ്രമങ്ങൾ നടത്തുന്നതിൽ ഇന്ത്യ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കും. ആവശ്യക്കാർക്കെല്ലാം, പ്രത്യേകിച്ച് ആഗോള ദക്ഷിണേന്ത്യയിലെ രാജ്യങ്ങളിൽ, ഭക്ഷണ-ഭക്ഷ്യ ഉൽപന്നങ്ങളുടെ ലഭ്യത, താങ്ങാനാവുന്ന വില, സുസ്ഥിര എന്നിവ ഉറപ്പാക്കിക്കൊണ്ട് ഭക്ഷ്യ അരക്ഷിതാവസ്ഥ പരിഹരിക്കുന്നതിൽ ഇന്ത്യ മികച്ച പ്രതിബദ്ധത പ്രടിപ്പിക്കുന്നതാണ്.

ഇന്ത്യയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, ഭക്ഷ്യ-പോഷകാഹാര സുരക്ഷ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനായി കൃഷി, ഭക്ഷ്യ സാങ്കേതികവിദ്യ, ബയോടെക്നോളജി എന്നിവയിൽ കൂടുതൽ സമന്വയം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനുള്ള നൂതനാശയങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക എന്നതും പ്രധാന മുൻഗണനയാണ്.

മുന്നോട്ട് നോക്കുമ്പോൾ, സുസ്ഥിരമായ ഭക്ഷ്യസുരക്ഷയിലും സ്വാഭാവിക കൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിലും ഇന്ത്യ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കും. കാലാവസ്ഥാ-പ്രതിരോധശേഷിയും സ്മാർട്ട് അഗ്രികൾച്ചറും കൃഷി ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ മേഖലയിൽ ഇന്ത്യയുടെ അന്താരാഷ്ട്ര സഹകരണത്തിന്റെ ഒരു പ്രധാന സവിശേഷതയായിരിക്കും. രാജ്യത്തിന്റെ അദ്ധ്യക്ഷ കാലാവധിയിൽ, തിനവർഗ്ഗങ്ങൾ പോലെയുള്ള പോഷകസമൃദ്ധവും പരമ്പരാഗതവുമായ ഭക്ഷ്യധാന്യങ്ങളും ഇന്ത്യ വീണ്ടും ജനപ്രിയമാക്കും. ഇതേതുടർന്ന്, അന്താരാഷ്ട്ര മില്ലറ്റ് വർഷം വളരെ ആവേശത്തോടെ ആഘോഷിക്കാൻ ഇന്ത്യ സ്വന്തം അദ്ധ്യക്ഷതയിൽ നിരവധി പരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിക്കും.

ഭക്ഷ്യസുരക്ഷ എന്നത് ഐക്യരാരാഷ്ട്ര സഭയുടെ സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളിലൊന്നായതിനാൽ, ലോക ഭക്ഷ്യ പദ്ധതിക്ക് G20 രാജ്യങ്ങളുടെ പിന്തുണ നിർണായകമാകും. എല്ലാവർക്കും ഭക്ഷ്യസുരക്ഷ ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള പൗര കേന്ദ്രീകൃത സംരംഭമായ "ഒരു രാജ്യം ഒരു റേഷൻ കാർഡ്

പദ്ധതി" ഇന്ത്യ ആരംഭിച്ചു.

ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ മേഖലയിൽ, ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ സംരംഭം ഉൾപ്പെടെ ഇന്ത്യയുടെ ക്രെഡിറ്റിൽ ശ്രദ്ധേയമായ പല നേട്ടങ്ങളുണ്ട്. പ്രധാനമന്ത്രി ഗരീബ് കല്യാൺ അന്ന യോജന (PMGKAy) പ്രകാരം, ദേശീയ ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ നിയമത്തിന് കീഴിൽ നൽകുന്ന സാധാരണ പ്രതിമാസ ഭക്ഷ്യധാന്യത്തേക്കാൾ കൂടുതലായി, ഇന്ത്യായിലെ ഭരണകൂടം ഒരു പൗരന് പ്രതിമാസം 5 കിലോ ഭക്ഷ്യധാന്യം നൽകി.കൊറോണ വൈറസ് മഹാമാരിയുടെ അതിതീവ്രമായ സമയത്ത് 800 ദശലക്ഷത്തിലധികം ഇന്ത്യക്കാർക്ക് ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ ഭക്ഷ്യസുരക്ഷ നൽകി. ഇന്ത്യയിലെ കടുത്ത ദാരിദ്ര്യത്തിന്റെ തോത് വർദ്ധിക്കുന്നത് തടയുന്നതിനുള്ള പദ്ധതിയെ IMF അഭിനന്ദിക്കുകയും പാവപ്പെട്ട ജനങ്ങളിൽ കോവിഡ് മുഖേനയുണ്ടായ വരുമാന ആഘാതങ്ങൾ ആഗിരണം ചെയ്യുന്നതിൽ ഭക്ഷ്യ അവകാശങ്ങൾ ഇരട്ടിയാക്കുന്നത് ഗണ്യമായി പ്രവർത്തിച്ചുവെന്ന് എടുത്തുപറയുകയും ചെയ്തു.

ആഗോള ഭക്ഷ്യസുരക്ഷ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള അന്താരാഷ്ട്ര പ്രവർത്തനങ്ങൾ കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ, G20 രാജ്യങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് ഇന്ത്യയ്ക്ക് കാർഷികരംഗത്തെ മനുഷ്യവിഭവശേഷി കൂടുതലാണ്, അത് ഭക്ഷ്യോത്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് വിജയകരമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. മാത്രമല്ല, ആഗോള ഭക്ഷ്യസുരക്ഷ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിൽ ഇന്ത്യയിലെ കഴിവുള്ള കർഷകർക്ക് നിർണായക പങ്ക് വഹിക്കാനാകും. ലോകത്തിലെ ചില രാജ്യങ്ങളിൽ ചീസ്, ഒലിവ് തുടങ്ങിയ പരമ്പരാഗത കാർഷിക ഉൽപ്പന്നങ്ങൾക്ക് പുതുജീവൻ നൽകാൻ ഇന്ത്യയിലെ കാർഷിക വൈദഗ്ധ്യം സഹായിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഡിജിറ്റൽ സാങ്കേതികവിദ്യകളിലും കാർഷിക –സാങ്കേതിക മേഖലയിലെ കമ്പനികളിലും കൂടുതൽ മുന്നേറ്റങ്ങൾ ഉണ്ടാകുമ്പോൾ, സീറോ–ടിൽ ഫാമിംഗ്,പ്രിസിഷൻ ഫാമിംഗ്, കോട്രാക്റ്റ് ഫാമിംഗ് ഡ്രിപ്പ് ഇറിഗേഷൻ തുടങ്ങിയ യാഥാസ്ഥിതികവും ചെലവ് കുറഞ്ഞതുമായ കൃഷിരീതികൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നത് എങ്ങനെയെന്നുള്ള അറിവും ആവശ്യമായ സാങ്കേതികപശ്ചാത്തലത്തെക് കുറിച്ചുള്ള അറിവും പങ്കുവയ്ക്കൽകാനും. കൂടാതെ ഗുണമേന്മയുള്ള വിത്തുകൾ മിതമായ നിരക്കിൽ ലഭ്യമാക്കാനും ഇന്ത്യക്ക് അവസരമുണ്ട്.

കൃഷിയെ കൂടുതൽ പാരിസ്ഥിതിക സൗഹാർദമാക്കി മാറ്റുന്നതിനുള്ള G20 ശ്രമങ്ങൾ വർധിപ്പിക്കുന്നത് വിശപ്പും പോഷകാഹാരക്കുറവും പരിഹരിക്കുന്നതിന് നിർണായകമാണ്. ഇക്കാര്യത്തിൽ, അനുകൂലവും, പോഷകാപദ്രവുമായ ഫലങ്ങൾ ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് കീടനാശിനികൾ, കളനാശിനികൾ, മലിനീകരണം എന്നിവയിൽ നിന്ന് മുക്തമായ വിവിധ കാർഷിക സാങ്കേതികവിദ്യകളും രീതികളും സ്വീകരിക്കുന്നതിലും അന്താരാഷ്ട്ര സഹകരണം ആവശ്യമാണ്.

ആഗോള സാമ്പത്തിക ഭരണം ജനാധിപത്യവൽക്കരിക്കുക: 21-ാം നൂറ്റാണ്ടിലെ യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളുമായി പൊരുത്തപ്പെടുക

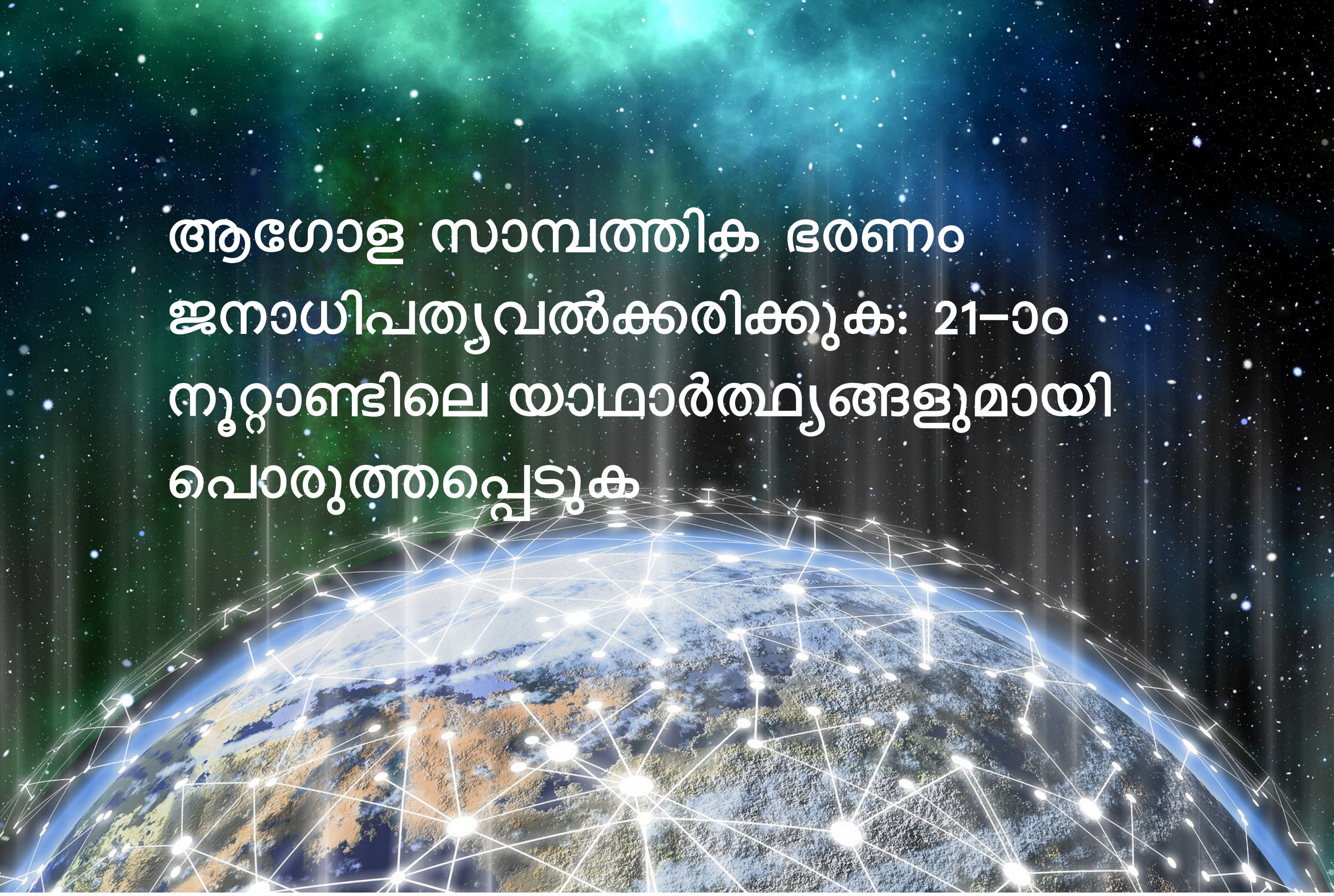

രണ്ടാം ലോകമഹായുദ്ധത്തിനുശേഷം സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ട ലോകക്രമം കൂടുതൽ പ്രാചീനമാകുകയും ക്ഷീണിതമാകുകയും ചെയ്തു. ഉയർന്നുവരുന്ന പ്രതിസന്ധികളോട് പ്രതികരിക്കാനുള്ള ആഗോള സ്ഥാപിത ശക്തികളുടെ ശേഷിയെ ഇത് പ്രതികൂലമായി ബാധിച്ചിരുന്നു. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ, ആഗോള സാമ്പത്തിക ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെ കൂടുതൽ ജനാധിപത്യപരമാക്കുന്നതിനും അവ ലോകക്രമത്തിൽ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മാറ്റങ്ങളെ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യാൻ പ്രാപ്തമാക്കി മാറ്റുന്നതിനും G20 ഭരണകാലയളവിലെ ഇന്ത്യയുടെ പ്രധാന മുൻഗണനയായി പരിഗണിക്കുന്നതാണ്. ലോകബാങ്ക്, ഐഎംഎഫ് തുടങ്ങിയ സ്ഥാപനങ്ങൾ പാശ്ചാത്യരുടെ കുത്തകാവകാശങ്ങളായി തുടര്ന്ന് വരുകയാണ്, ഈ ലോകക്രമത്തിൽ പ്രസക്തമായി തുടരുന്നതിന് , വികസ്വര രാജ്യങ്ങൾക്ക് കൂടുതൽ പ്രാതിനിധ്യവും ചുമതലകളും നൽകേണ്ടതുണ്ട്. വളർന്നുവരുന്ന സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥകളുടെ ഉയർച്ച കണക്കിലെടുത്ത് ബഹുമുഖ സ്ഥാപനങ്ങളും വികസന ബാങ്കുകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള അന്താരാഷ്ട്ര ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളും അടിയന്തിരമായി പരിഷ്കരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ, ആഗോള ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഫാസ്റ്റ് ട്രാക്കിംഗ് പരിഷ്കാരങ്ങളും ഇന്ത്യയുടെ G20 അധ്യക്ഷ കാലാവധിയിൽ പ്രധാനപ്പെട്ടതായി പരിഗണിക്കപ്പെടും.

ഉക്രെയ്ൻ പ്രതിസന്ധിയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ അവശ്യവസ്തുക്കളുടെ പ്രതിസന്ധിയും ആഗോള വിതരണ ശൃംഖലയുടെ തകർച്ചയും ആഗോള ഭരണ പരിഷ്കാരങ്ങൾ എത്രയും പെട്ടന്ന് പരിഷ്കരിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകത സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ബാലിയിലെ G20 ഉച്ചകോടിയിൽ

പ്രധാനമന്ത്രി മോദി തന്റെ പ്രസംഗത്തിൽ പ്രതിസന്ധിയുടെ വ്യാപ്തി വ്യക്തമായി പുറത്തുകൊണ്ടുവരുകയും ബഹുമുഖ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പരിഷ്കരണത്തിന്റെ ആവശ്യകത അടിവരയിടുകയും ചെയ്തു. "എല്ലാ രാജ്യത്തെയും പാവപ്പെട്ട പൗരന്മാർക്ക് നേരിടേണ്ടി വരുന്ന വെല്ലുവിളി കൂടുതൽ കഠിനമാകുകയാണ്. ദൈനംദിന ജീവിതം അവർക്ക് ഇതിനകം ഒരു പോരാട്ടമായി മാറുന്നുണ്ട് . ഇരട്ടത്താപ്പ് നയങ്ങളെ നേരിടാനുള്ള സാമ്പത്തിക ശേഷി ഇവർക്കില്ല. കാരണം,ഇത്തരം നയങ്ങൾ മൂലം തന്നെ അവ കൈകാര്യം ചെയ്യാനുള്ള സാമ്പത്തിക ശേഷി അവർക്ക് നഷ്ടമാകുന്നു, "അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. "യുഎൻ പോലുള്ള ബഹുമുഖ സ്ഥാപനങ്ങൾ പോലും ഈ വിഷയങ്ങൾ അഭിസംബോധന ചെയ്യുന്നതിൽ പരാജയപ്പെട്ടുവെന്ന് അംഗീകരിക്കാനും നമ്മൾ മടിക്കേണ്ടതില്ല. അവയിലെല്ലാം സമയാനുസൃതമായി ഉചിതമായ പരിഷ്കാരങ്ങൾ വരുത്തുന്നതിൽ നാമെല്ലാം പരാജയപ്പെട്ടു, "പ്രധാനമന്ത്രി മോദി പറഞ്ഞു. ഇന്ത്യയുടെ വീക്ഷണത്തിൽ, കോവിഡിന് ശേഷമുള്ള പരിസ്ഥിതിയിൽ വേഗത്തിലുള്ള വീണ്ടെടുക്കലിനായി മെച്ചപ്പെട്ട ആഗോള ഭരണം ഉറപ്പാക്കാൻ ബഹുമുഖ സംഘടനകളിലെ പരിഷ്കാരങ്ങൾ ആവശ്യമാണ്.

നിലവിൽ, IMFന്റെയും ലോക ബാങ്കിന്റെയും ഭരണ ഘടനകൾ ഒരു പ്രത്യേക തരത്തിലാണ്. അവരുടെ അംഗരാജ്യങ്ങളുടെ സാമ്പത്തിക ശേഷിയെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്ന ബോർഡുകളുടെ വോട്ടിംഗ് ശക്തിയാണ് അവരെ നിയന്ത്രിക്കുന്നത്.ഇത് കടുത്ത അസമമിതിയിലേക്ക് നയിച്ചു: യുഎസ് സർക്കാരിന് 16% വോട്ട് അവകാശമുണ്ട്,എന്നാൽ 100 ദശലക്ഷത്തിലധികം ആളുകൾ താമസിക്കുന്ന എത്യോപ്യ പോലുള്ള ഒരു രാജ്യത്തിനു ഐ എം എഫ് –ൽ 0.09% മാത്രമേ വോട്ടവകാശം ലഭിക്കുന്നുള്ളൂ. ലോകബാങ്കിനെ എപ്പോഴും നയിക്കുന്നത് ഒരു യുഎസ്–അമേരിക്കക്കാരനും ഐഎംഎഫിനെ ഒരു യൂറോപ്യനുമായിരിക്കും. രണ്ട് സംഘടനകളുടെയും ആസ്ഥാനം യുണൈറ്റഡ് സ്റ്റേറ്റ്സ് ഓഫ് അമേരിക്കയുടെ തലസ്ഥാനത്താണ്, ഇവിടെ ഉയർന്ന സാമ്പത്തിക ശേഷിയുള്ള രാജ്യങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള നിരവധി സാമ്പത്തിക വിദഗ്ധർ ചുമതലകൾ നിർവഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. വികസിത രാജ്യങ്ങൾക്ക് അനുകൂലമായ ഈ ഭരണ ഘടന അടിയന്തരമായി മാറേണ്ടതുണ്ട്.

ശക്തമായതും ക്വാട്ട അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതും മതിയായ വിഭവശേഷിയുള്ളതുമായ ഐഎംഎഫ് കേന്ദ്രമാക്കി ശക്തവും ഫലപ്രദവുമായ ആഗോള സാമ്പത്തിക സുരക്ഷാ കവചം നിലനിർത്താൻ ഇന്ത്യ പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമാണ്. 2023 ഡിസംബർ 15–നകം പുതിയ ക്വാട്ട ഫോർമുല ഒരു ഗൈഡായി ഉൾപ്പെടുത്തി, ക്വാട്ടകളുടെ 16–ാമത് പൊതു അവലോകനത്തിന് കീഴിലുള്ള IMF ഭരണ പരിഷ്കരണ പ്രക്രിയ മുന്നോട്ട് കൊണ്ടുപോകുന്നതിന് ഇന്ത്യ തുടരും.സുസ്ഥിര മൂലധന പ്രവാഹം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിലൂടെയും പ്രാദേശിക നാണയ മൂലധന വിപണി വികസിപ്പിക്കുന്നതിലൂടെയും ഉൾപ്പെടെ അന്താരാഷ്ട്ര സാമ്പത്തിക വാസ്തുവിദ്യയുടെ ദീർഘകാല സാമ്പത്തിക പ്രതിരോധം ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിന് G20 രാജ്യങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

ആഗോള ഭരണം പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള ഇന്ത്യയുടെ സമീപനം പരിഷ്കരിച്ച ബഹുരാഷ്ട്രവാദം എന്ന ആശയത്താൽ അടിയുറച്ചതാണ്, ഇത് ദക്ഷിണാഫ്രിക്കയിലെ ജോഹന്നാസ്ബർഗിൽ 2018 ലെ ബ്രിക്സ് ഉച്ചകോടിയിലെ ലീഡേഴ്സ് റിട്രീറ്റിലാണ് പ്രധാനമന്ത്രി മോദി ആദ്യമായി മുന്നോട്ടു വച്ചത്. സമകാലിക യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളെ പ്രതിഫലിപ്പിക്കാത്ത ബഹുമുഖ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പരിഷ്കരണം മുന്നോട്ട് കൊണ്ടുപോകുകയും മറ്റ് പ്രധാന വളർന്നുവരുന്ന സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥകൾക്ക് ഭരണത്തിൽ കൂടുതൽ ശബ്ദം നൽകുകയും ചെയ്യുക എന്നതായിരുന്നു ആശയം. ഈ ആശയവുമായി സമന്വയിപ്പിച്ചുകൊണ്ട്, G20 ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിവിധ ആഗോള വേദികളുടെ ഭരണ ഘടനയിൽ

സാമ്പത്തികവും രാഷ്ട്രീയവുമായ പരിഷ്കാരങ്ങൾ വരുത്താനായി ഇന്ത്യ നിരന്തരം വാദിക്കുന്നു. പല തരത്തിൽ, വികസിത രാജ്യങ്ങളും വളർന്നുവരുന്ന സമ്പദ്വ്യവസ്ഥകളും ഉൾപ്പെടുന്ന ഏറ്റവും പ്രാതിനിധ്യമുള്ള ബഹുരാഷ്ട്ര ഗ്രൂപ്പായി G20 തുടരുന്നു, അതിനാൽ ബഹുമുഖ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും ബാങ്കുകളുടെയും നവീകരണം വിലയിരുത്താൻ ഏറ്റവും മികച്ചതാണ്. വികസ്വര രാജ്യങ്ങൾ 2025 വരെ G20 അധ്യക്ഷത വഹിക്കുന്നു – 2022–ൽ ഇന്തോനേഷ്യ, 2023–ൽ ഇന്ത്യ, 2024–ൽ ബ്രസീൽ, 2025–ൽ ദക്ഷിണാഫ്രിക്ക എന്നിങ്ങനെയാണ് അവയുടെ ക്രമം. ഇന്ത്യയുടെ G20 പ്രസിഡൻസി അന്താരാഷ്ട്ര ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ദക്ഷിണ രാജ്യങ്ങളെ കൂടുതൽ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു അതുല്യ അവസരമാണ്.

–ഇക്കാര്യത്തിൽ, ആഗോള സാമ്പത്തിക ഭരണത്തിൽ ധീരമായ നവീകരണങ്ങൾ അടിയന്തിരമായി നടപ്പാക്കേണ്ടതെന്ന്. 21–ാം നൂറ്റാണ്ടിൽ ബ്രെട്ടൺ വുഡ്സ് സ്ഥാപനങ്ങൾ ലക്ഷ്യം വേണ്ടവിധം നിറവേറ്റുന്നില്ലെന്നും പുതിയ ഭൗമ–സാമ്പത്തിക യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളെ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നുവെന്നും വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന അഭിപ്രായ സമന്വയമുണ്ട്.ബഹുമുഖ ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നിയമസാധുത വർധിപ്പിക്കുന്നത് ലോകത്തിന്റെ മാത്രമല്ല, ഐഎംഎഫിന്റെയും ലോകബാങ്കിന്റെയും പ്രധാന ഓഹരിയുടമകളുടെയും താൽപ്പര്യമാണ്.

SDGSDGകൾ ത്വരിതപ്പെടുത്തുന്നു: ലോകത്തെ ജീവിതത്തിനു ഏറ്റവും അനുയോജ്യമായ സ്ഥലമാക്കി മാറ്റുന്നു

യുണൈറ്റഡ് നേഷൻസ് സുസ്ഥിര വികസന അജണ്ട 2030 യോട് ഏറ്റവും അടുത്തെത്തിയപ്പോൾ SDGSDG കൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുക എന്നത് ഒരു അടിയന്തിര ശ്രദ്ധ ആവശ്യമായ വസ്തുതയായി മാറിയിരിക്കുന്നു . നിർഭാഗ്യവശാൽ, കോവിഡ്–19, ഉക്രെയ്ൻ–റഷ്യ യുദ്ധം, അസമമായ സാമ്പത്തിക വളർച്ച, ഉയർന്ന പണപ്പെരുപ്പം എന്നിവ കാരണം SDG–കളുടെ പുരോഗതി മന്ദഗതിയിലായിരിക്കുന്നു. ബാലിയിൽ നടന്ന G20 ഉച്ചകോടിയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ, യുഎൻ സെക്രട്ടറി ജനറൽ അന്റോണിയോ ഗുട്ടെറസ്, SDG കളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട "ഒരു എസ് ഓ എസ്" നോട് പ്രതികരിക്കാനും കാലാവസ്ഥാ പ്രതിസന്ധിയെ നേരിടാനും ദാരിദ്ര്യവും പട്ടിണിയും തടയുക, ഊർജ്ജ സംക്രമണത്തെ ശക്തിപ്പെടുത്തുക, ഡിജിറ്റൽ പരിവർത്തനം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക എന്നീ ലക്ഷ്യങ്ങളിൽ ആഗോള തലത്തിൽ ദക്ഷിണ പ്രവിശ്യകളിലുള്ള ഭരണകൂടങ്ങളെ പിന്തുണയ്ക്കുന്നതിനായി G20 നേതാക്കളോട് ആവശ്യപ്പെട്ടു.

ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ, G20 പ്രസിഡൻറായിരിക്കുമ്പോൾ SDG കൾ സംബന്ധിച്ച പുരോഗതി ത്വരിതപ്പെടുത്തുന്നതിൽ ഇന്ത്യ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കും. ദാരിദ്ര്യം, ഭക്ഷ്യ-പോഷകാഹാര സുരക്ഷ, ആരോഗ്യം, വിദ്യാഭ്യാസം, സ്ത്രീ ശാക്തീകരണം, തൊഴിൽ, കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം തുടങ്ങിയ പരസ്പര ബന്ധിതമായ വിഷയങ്ങളാണ് SDG -കൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നത്.

11 സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ (SDG കൾ) അല്ലെങ്കിൽ ആഗോള ലക്ഷ്യങ്ങൾ എന്നിവയിൽ "ഇപ്പോഴും ഭാവിയിലും ആളുകൾക്കും ഗ്രഹത്തിനും സമാധാനത്തിനും സമൃദ്ധിക്കും വേണ്ടിയുള്ള പങ്കിട്ട ബ്ലൂപ്രിന്റ്" എന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കാവുന്ന തരത്തിൽ രൂപകൽപ്പന ചെയ്തിട്ടുള്ള 17 പരസ്പരബന്ധിത ലക്ഷ്യങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതാണ് . 2015-ൽ ഐക്യരാഷ്ട്ര സഭ ജനറൽ അസംബ്ലി (UN-GA)യാണ് SDG -കൾ സ്ഥാപിച്ചത്, അവ 2030 അജണ്ട എന്ന് വിളിക്കപ്പെടുന്ന UN-GA പ്രമേയത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. 17 എസ്ഡിജികൾ ഇവയാണ്: ദാരിദ്ര്യമില്ല, പട്ടിണിയില്ല, നല്ല ആരോഗ്യവും ക്ഷേമവും, ഗുണനിലവാരമുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം, ലിംഗസമത്വം, ശുദ്ധജലവും ശുചിത്വവും, താങ്ങാനാവുന്നതും ശുദ്ധവുമായ ഊർജം, മാന്യമായ ജോലിയും സാമ്പത്തിക വളർച്ചയും, വ്യവസായം, നവീകരണവും അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളും, അസമത്വം കുറയ്ക്കൽ, സുസ്ഥിരത നഗരങ്ങളും സമൂഹങ്ങളും, ഉത്തരവാദിത്തമുള്ള ഉപഭോഗവും ഉൽപ്പാദനവും, കാലാവസ്ഥാ പ്രവർത്തനം, വെള്ളത്തിന് താഴെയുള്ള ജീവിതം, ഭൂമിയിലെ ജീവിതം, സമാധാനം, നീതി, ശക്തമായ സ്ഥാപനങ്ങൾ, ലക്ഷ്യങ്ങൾക്കായുള്ള പങ്കാളിത്തം.

"വസുധൈവ കുടുംബകം" എന്ന ധാർമ്മിക ആശയവും അതിന്റെ സത്തയും ഇന്ത്യയുടെ G20 അധ്യക്ഷത സജീവമാക്കുന്നത് പോലെ, SDGകൾ ഇന്ത്യയുടെ വികസന അജണ്ടയുടെ അവിഭാജ്യ ഘടകവും പരസ്പരബന്ധിതമായ ലോകത്തിലുള്ള വിശ്വാസമാണ്. ഐക്യരാഷ്ട്രസഭയുടെ അജണ്ട 2030 രൂപീകരിക്കുന്നതിൽ ഇന്ത്യ നിർണായക പങ്ക് വഹിച്ചിരുന്നു, രാജ്യത്തിന്റെ ദേശീയ വികസന അജണ്ടയുടെ ഭൂരിഭാഗവും സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ (SDG) പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നവയാണ്. ഈ അർത്ഥത്തിൽ, SDG-കൾ നിറവേറ്റുന്നതിനുള്ള ലോകത്തിന്റെ പുരോഗതി പ്രധാനമായും ഇന്ത്യയുടെ പുരോഗതിയെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു.

SDG കളുടെ ധനസഹായം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും വൈവിധ്യവത്കരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായിരിക്കണം , പ്രത്യേകിച്ച് വികസിത രാജ്യങ്ങൾക്കും (LDCs), ചെറു ദ്വീപ് വികസ്വര സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും (SIDS) ഇത് വളരെ ബാധകവുംന്. ഇക്കാര്യത്തിൽ, ലോകബാങ്ക്, ഐഎംഎഫ്, ഡബ്ല്യുടിഒ തുടങ്ങിയ ബഹുമുഖ സ്ഥാപനങ്ങൾ പുനഃക്രമീകരിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയെക്കുറിച്ച് വികസ്വര രാജ്യങ്ങൾക്കിടയിൽ ഒരു സമവായം ഉയർന്നുവരുന്നു. സ്വകാര്യമേഖലയ്ക്കുള്ള സാമ്പത്തിക ഒഴുക്ക് മുൻകൂട്ടി വർദ്ധിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് SDG-കൾ ത്വരിതപ്പെടുത്തുന്നതിൽ സ്വകാര്യ മേഖല ഒരു വലിയ പങ്ക് വഹിക്കണമെന്ന് ഇന്ത്യ വാദിക്കുന്നു. SDG -കളുടെ നേട്ടത്തെ പിന്തുണയ്ക്കാൻ സ്വകാര്യ നിക്ഷേപം സമാഹരിക്കുന്നതുൾപ്പെടെയുള്ള നൂതന ധനസഹായ സ്രോതസ്സുകളും ഉപകരണങ്ങളും വഴി താഴ്ന്ന, ഇടത്തരം വരുമാനമുള്ള രാജ്യങ്ങൾക്കുള്ള കൂടുതൽ നിക്ഷേപങ്ങളെ ഇന്ത്യ പിന്തുണയ്ക്കുന്നു.

SDGകൾ കൂടുതൽ വേഗത്തിൽ നടപ്പിലാക്കേണ്ട അവസ്ഥയിലെത്തിക്കുന്ന എന്നത് അനിവാര്യമായിരിക്കുന്നു. പ്രധാനമന്ത്രിയുടെ സാമ്പത്തിക ഉപദേശക സമിതിയുടെ പുതിയ വർക്കിംഗ് പേപ്പർ അനുസരിച്ച്, 2015–2019 കാലയളവിൽ ഏറ്റവും വേഗതയേറിയ വളര്ച്ച പ്രവര്ത്തന ട്രെൻഡ് എന്ന് രേഖപ്പെടുത്തിയത് താഴ്ന്ന ഇടത്തരം വരുമാനമുള്ള രാജ്യങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ചും വേഗത്തിൽ മുന്നേറുകയും ചെയ്യുന്നതും ഇന്ത്യയാണ്. കൂടാതെ ഇന്ത്യ G20 രാജ്യങ്ങളിൽ വേറിട്ടുനിൽക്കുന്നു.

മുന്നോട്ട് നോക്കുമ്പോൾ, G20 പ്രസിഡൻസിക്ക് കീഴിൽ ഇന്ത്യ വികസിതവും വികസ്വരവുമായ സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥകളുമായി ചേർന്ന് SDG കൾക്കുള്ള ധനസഹായം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് ആഭ്യന്തര നികുതി വരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതും, അന്താരാഷ്ട്ര വികസന ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്ന് ഭരണകൂടങ്ങൾ (ഗവണ്മെന്റ്) കടമെടുക്കുന്നതും (ഡിഎഫ്ഐകൾ) കനത്ത കടബാധ്യതയുള്ള വായ്പക്കാർക്ക് കടം പുനഃക്രമീകരിക്കലും ഉൾപ്പെടെ വിവിധ മാർഗങ്ങളിലൂടെ പ്രവർത്തിക്കും; പൊതുനിക്ഷേപങ്ങളും ഘടനാപരമായ പരിഷ്കാരങ്ങളും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും സ്വകാര്യ നിക്ഷേപങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും ബഹുരാഷ്ട്ര വ്യാപാരവും ആഗോള വിതരണ ശൃംഖലകളുടെ സ്ഥിരത ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനും ദീർഘകാല വളർച്ചയെ പിന്തുണയ്ക്കുന്നതിനും, പുരോഗതിയെ സുസ്ഥിരവും ഉൾക്കൊള്ളുന്നതും ഹരിതസൗഹാർദവുമാക്കുന്നതിലും ഇന്ത്യ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കും.

G20 മീറ്റിംഗുകളിൽ ഇന്ത്യ രാജ്യത്തിന്റെ ചില നേട്ടങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കുകയും മറ്റ് രാജ്യങ്ങളിലെ അനുഭവങ്ങളും മികച്ച പ്രവർത്തനങ്ങളും കൈമാറുകയും ചെയ്യുന്നതിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നതാണ്. SDG –കൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുക എന്നത് , ജീവിക്കാനുള്ള മികച്ച സ്ഥലമാക്കി മാറ്റുന്നതിന്, സകലരെയും ഉള്ക്കൊള്ളുന്നതും സമൃദ്ധവുമായ ഒരു ഗ്രഹം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനും രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിനുമുള്ള ഇന്ത്യയുടെ കാഴ്ചപ്പാടിന്റെ ഭാഗമാണ്.

പദശേഖരം (ഗ്ലോസറി)

ACT-**ആക്സിലറേറ്റർ:** കോവിഡ്-19 ടെസ്റ്റുകൾ, ചികിത്സകൾ, വാക്സിനുകൾ എന്നിവയുടെ വികസനം, ഉൽപ്പാദനം, തുല്യമായ ലഭ്യത എന്നിവ ത്വരിതപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള ആഗോള സഹകരണത്തിന്റെ ഒരു പ്രധാന ഫ്രെയിംവർക്കാണ് ആക്സസ് ടു കോവിഡ്-19 ടൂൾ (ACT) ആക്സിലറേറ്റർ.

അഡിസ് അബാബ ആക്ഷൻ അജണ്ട (AAAA)**:** സുസ്ഥിര വികസനത്തിനായുള്ള 2030 അജണ്ട നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് എ എ എ എ ഒരു ശക്തമായ അടിത്തറ സ്ഥാപിക്കുന്നു. സാമ്പത്തികവും സാമൂഹികവും പാരിസ്ഥിതികവുമായ മുൻഗണനകളോടെ എല്ലാ സാമ്പത്തിയ ലാഭങ്ങളും പോളിസികളും വിന്യസിച്ചുകൊണ്ട് സുസ്ഥിര വികസനത്തിന് ധനസഹായം നൽകുന്നതിനുള്ള ഒരു പുതിയ ആഗോള ഫ്രെയിംവർക്കായും ഇത് പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

അഗ്രികൾച്ചർ മാർക്കറ്റ് ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റം (AMIS)**:** ഭക്ഷ്യ വിപണിയുടെ സുതാര്യത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും പ്രതിസന്ധി ഘട്ടങ്ങളിൽ അന്താരാഷ്ട്ര നയ ഏകോപനം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനുമുള്ള ഒരു ഇന്റർ-ഏജൻസി പ്ലാറ്റ്ഫോമാണ് അഗ്രികൾച്ചറൽ മാർക്കറ്റ് ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റം (AMIS). G20 ഫ്രഞ്ച് അധ്യക്ഷതകാലത്താണ് ഇത് സ്ഥാപിതമായത്. ഗോതമ്പ്, ചോളം, അരി, സോയാബീൻ തുടങ്ങിയ വിളകളാണ് ഈ സംരംഭത്തിന് കീഴിൽ വരുന്നത്.

അഗ്രോ-ഫുഡ് ഗ്ലോബൽ വാല്യൂ ചെയിനുകൾ: അവ ലോകമെമ്പാടുമുള്ള ഉപഭോക്താക്കളുമായി ഭക്ഷണത്തിന്റെയും ഫൈബറിന്റെയും നിർമ്മാതാക്കളെ ബന്ധിപ്പിക്കുകയും ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് തിരഞ്ഞെടുക്കാനുള്ള കൂടുതൽ അവസരങ്ങൾക്കൊപ്പം സ്ഥിരമായ ഭക്ഷണ വിതരണം നൽകാൻ സഹായിക്കുകയും അതേ സമയം നിർമ്മാതാക്കൾക്ക് വരുമാനം ഉണ്ടാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

അന്റാർട്ടിക് ട്രീറ്റി സിസ്റ്റം: അന്റാർട്ടിക് ട്രീറ്റി സിസ്റ്റം എന്നത് അന്റാർട്ടിക് സംസ്ഥാനങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള ബന്ധം നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനായി സൃഷ്ടിച്ച സങ്കീർണ്ണമായ ക്രമീകരണങ്ങളുടെ ഒരു കൂട്ടമാണ്. 1959 ഡിസംബർ 1-ന് വാഷിംഗ്ടൺ ഡി.സി.യിൽ ഒപ്പുവെച്ച്, 1961 ജൂൺ 23-ന് പ്രാബല്യത്തിൽ വന്ന അന്റാർട്ടിക്ക് ഉടമ്പടിയാണ് ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനം.

അന്റാല്യ യൂത്ത് ഗോൾ: അന്റാല്യ യൂത്ത് ഗോൾ എന്നത് G20 രാജ്യങ്ങൾ 2015-ൽ തുർക്കിയിലെ അന്റാലിയയിൽ അംഗീകരിച്ച ലക്ഷ്യത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു "തൊഴിൽ വിപണിയിൽ സ്ഥിരമായി പിന്തള്ളപ്പെടാൻ സാധ്യതയുള്ള അതത് രാജ്യങ്ങളിലെ യുവാക്കളുടെ പങ്ക് 2025-ഓടെ 15% ആയി കുറയ്ക്കുക" എന്നതായിരുന്നു ലക്ഷ്യം.

ബേസ് ഇറോഷനും പ്രോഫിറ്റ് ഷിഫ്റ്റിംഗും (BEPS)**:** നികുതി പേയ്മെന്റുകൾ ഒഴിവാക്കാൻ വിവിധ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥകൾ തമ്മിലുള്ള നികുതി നിയമങ്ങളിലും നിയന്ത്രണങ്ങളിലും ഉള്ള വിടവുകളും അസമത്വങ്ങളും ചൂഷണം ചെയ്യാൻ ബഹുരാഷ്ട്ര സംരംഭങ്ങൾ (MNEs) സ്വീകരിക്കുന്ന നികുതി

ആസൂത്രണ തന്ത്രങ്ങളെ BEPS സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

സർക്കുലർ ഇക്കോണമി: ഉൽപന്നങ്ങൾ നീക്കം ചെയ്യുന്നതിനും പുതിയ വിഭവങ്ങൾ ചൂഷണം ചെയ്യുന്നതിനുപകരം അവയുടെ പുനരുപയോഗം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന വിപണികൾ സർക്കുലർ ഇക്കോണമിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. ഈ സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥയിൽ, വസ്ത്രങ്ങൾ, സ്ക്രാപ്പ് മെറ്റൽ, കാലഹരണപ്പെട്ട ഇലക്ട്രോണിക്സ് തുടങ്ങിയ എല്ലാത്തരം മാലിന്യങ്ങളും ഇക്കോണമിയിലേക്ക് തിരികെ എത്തുന്നു അഥവാ കൂടുതൽ കാര്യക്ഷമമായി ഉപയോഗിക്കുന്നു.

കോംപാക്റ്റ് വിത്ത് ആഫ്രിക്ക(CwA)**:** ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ചർ മേഖലകളിൽ ഉൾപ്പെടെ ആഫ്രിക്കയിലെ സ്വകാര്യ നിക്ഷേപം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് G20 യുടെ ജർമ്മൻ പ്രസിഡൻസിക്ക് കീഴിൽ CwA ആരംഭിച്ചു. മാക്രോ, ബിസിനസ്, ഫിനാൻസിംഗ് ഫ്രെയിംവർക്കുകൾ മെച്ചപ്പെടുത്തി ആഫ്രിക്കൻ സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥയിലേക്ക് സ്വകാര്യ നിക്ഷേപങ്ങൾ ആകർഷിക്കുക എന്നതാണ് CwA യുടെ പ്രധാന ലക്ഷ്യം.

കോവാക്സ്: ACT–ആക്സിലറേറ്ററിന്റെ വാക്സിനുകളിൽ ഒന്നാണ് കോവാക്സ്. കോവിഡ്–19 വാക്സിനുകളുടെ വികസനവും നിർമ്മാണവും ത്വരിതപ്പെടുത്തുക, ലോകത്തിലെ എല്ലാ രാജ്യങ്ങൾക്കും ന്യായമായതും തുല്യവുമായ ലഭ്യത ഉറപ്പുനൽകുക എന്നിവയാണ് COVAX–ന്റെ ലക്ഷ്യം.

ക്ലൈമറ്റ് ഫിനാൻസ്: കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം ലഘൂകരിക്കുന്നതിനും അതുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും പിന്തുണ നൽകാൻ ശ്രമിക്കുന്ന പൊതു, സ്വകാര്യ, ഇതര സ്രോതസ്സുകളിൽ നിന്നുള്ള പ്രാദേശിക, ദേശീയ അല്ലെങ്കിൽ അന്തർദേശീയ ധനസമാഹാരമാണ് ക്ലൈമറ്റ് ഫിനാൻസ്. വികസ്വര രാജ്യങ്ങളിലേക്കുള്ള ബഹിർഗമനം തടയുന്നതിനും കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനവുമായി പൊരുത്തപ്പെടാൻ സഹായിക്കുന്നതിനും, കാലാവസ്ഥാ ധനസഹായത്തിനായി പ്രതിവർഷം 100 ബില്യൺ യുഎസ് ഡോളർ സമാഹരിക്കാൻ വികസിത രാജ്യങ്ങൾ സമ്മതിച്ചു.

കോർപ്പറേറ്റ് ഗവേണൻസ്: സാമ്പത്തിക കാര്യക്ഷമത, സുസ്ഥിര വളർച്ച, സാമ്പത്തിക സ്ഥിരത എന്നിവയെ പിന്തുണയ്ക്കുന്നതിനായി കോർപ്പറേറ്റ് ഭരണത്തിനായുള്ള നിയമപരവും നിയന്ത്രണപരവും സ്ഥാപനപരവുമായ ഫ്രെയിംവർക്ക് വിലയിരുത്തുന്നതിനും മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും പോളിസി നിർമ്മാതാക്കളെ ഇത് സഹായിക്കുന്നു.

കോംപെൻഡീം ഓഫ് ഗുഡ് പ്രാക്ടീസ് ഓൺ കറപ്ഷൻ: അഴിമതിയെക്കുറിച്ചുള്ള ഉയർന്ന നിലവാരമുള്ള (സാധുവായ, വിശ്വസനീയമായ, പ്രവർത്തനക്ഷമമായ മുതലായവ) ഡാറ്റ, അഴിമതി മൂലമുള്ള അപകടസാധ്യതയുടെ തോത്, അഴിമതി വിരുദ്ധ നയങ്ങളുടെ ഫലപ്രാപ്തി എന്നിവ അളക്കുന്നതിന് ദേശീയ തലത്തിലുള്ള അനുഭവങ്ങളിൽ ഇത് ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നു.

കാർബൺ ക്യാപ്ചർ, യൂട്ടിലൈസേഷൻ, സ്റ്റോറേജ് (CCUS)**:** ആഗോള ഊർജ, കാലാവസ്ഥാ ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കുന്നതിൽ വൈവിധ്യമാർന്ന പങ്ക് വഹിക്കാൻ കഴിയുന്ന ഒരു കൂട്ടം സാങ്കേതികവിദ്യകളെയാണ് CCUS എന്നത് കൊണ്ട് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. കാർബൺ ഡൈ ഓക്സൈഡ് ഉദ്‌വമനം പിടിച്ചെടുക്കുന്ന പ്രക്രിയയാണ് ഇത്. ഇങ്ങനെ ലഭ്യമാകുന്ന വാതകം നിർമ്മാണ

സാമഗ്രികൾ പോലുള്ളവ നിർമ്മിക്കുന്നതിന് (ഉപയോഗം)ഉപയോഗിക്കുന്നു അല്ലെങ്കിൽ ഭൗമോപരിതലത്തിൽ നിന്ന് ആയിരക്കണക്കിന് അടി താഴെയായി (സംഭരണം) സ്ഥിരമായി സംഭരിക്കുന്ന പ്രക്രിയയാണ്.

കോമൺ റിപ്പോർട്ടിംഗ് സ്റ്റാൻഡേർഡ് (CRS): നികുതി വെട്ടിപ്പിനെ ചെറുക്കുന്നതിന് പങ്കാളികളായ രാജ്യങ്ങൾ തമ്മിൽ സ്വയമായി വിവരങ്ങൾ കൈമാറുന്നതിനായി 2014–ൽ OECD വികസിപ്പിച്ചെടുത്ത മാനദണ്ഡമാണ് CRS. CRS–നോടുള്ള വിധേയത്വം സ്വീകരിക്കുകയും അത് നിയമത്തിലേക്ക് മാറ്റുകയും ചെയ്ത ഓരോ രാജ്യത്തിനും ഇത് ബാധകമാണ്.

ഡാറ്റാ ഗ്യാപ്സ് ഇനിഷ്യേറ്റീവ് (DGI): ഡാറ്റാ വിടവുകൾ തിരിച്ചറിയുന്നതിനും ഡാറ്റാ ശേഖരണം ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനുമുള്ള G20യുടെ അഭ്യർത്ഥനയ്ക്ക് പ്രതികരണം എന്ന നിലയിൽ 2009–ൽ ഡാറ്റാ ഗ്യാപ്സ് ഇനിഷ്യേറ്റീവിന്റെ (ഡിജിഐ) രണ്ട് ഘട്ടങ്ങൾ ആരംഭിച്ചു. ഡാറ്റാ ഗ്യാപ്സ് ഇനിഷ്യേറ്റീവിന്റെ (DGI–1: 2009–15) ആദ്യ ഘട്ടം ആശയപരമായ ഫ്രെയിംവർക്കുകളുടെ വികസനത്തിലും സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ വിവരങ്ങൾ ശേഖരണത്തിലും റിപ്പോർട്ടിംഗിലുമുള്ള മെച്ചപ്പെടുത്തിയ രീതികളിലും ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിച്ചു. DGI–2 (2015–21) ന്റെ പ്രധാന ലക്ഷ്യം പ്രാബല്യത്തിലുള്ള നയങ്ങളുടെ വിശ്വസനീയവും സമയബന്ധിതവുമായ സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകളുടെ പതിവ് ശേഖരണവും വ്യാപനവും നടപ്പിലാക്കുക എന്നതായിരുന്നു.

ഡെബ്റ്റ് സർവീസ് സസ്പെൻഷൻ ഇനിഷ്യേറ്റീവ് (DSSI): 2020–ൽ G20 ആരംഭിച്ച DSSI, ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും ദരിദ്രരായ രാജ്യങ്ങൾക്ക് അവരുടെ ഡെബ്റ്റ് സർവീസ് പേയ്മെന്റുകൾ ഒരു പരിമിത കാലത്തേക്ക് താൽക്കാലികമായി നിർത്തിവയ്ക്കാനുള്ള സൗകര്യം നൽകി, അതിലൂടെ മഹാമാരിയെയും അതിന്റെ അനന്തരഫലങ്ങളെയും നേരിടാൻ അവർക്ക് സാമ്പത്തിക സാവധാനം ലഭിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഡിസാസ്റ്റർ റിസൈലൻസ്: വികസനത്തിനായുള്ള ദീർഘകാല സാധ്യതകളിൽ വിട്ടുവീഴ്ച ചെയ്യാതെ, അപകടങ്ങൾ, ആഘാതങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ സമ്മർദ്ദങ്ങൾ എന്നിവയുമായി പൊരുത്തപ്പെടാനും അതിൽ നിന്ന് കരകയറാനുമുള്ള വ്യക്തികളുടെയും കമ്മ്യൂണിറ്റികളുടെയും സംഘടനകളുടെയും സംസ്ഥാനങ്ങളുടെയും കഴിവാണിത്.

ഡിസാസ്റ്റർ റീസൈലന്റ് ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ച്ചർ: വെള്ളപ്പൊക്കം, ഭൂകമ്പം അല്ലെങ്കിൽ കാട്ടുതീ പോലുള്ള പ്രകൃതിദുരന്തത്തിന്റെ ആഘാതം നേരിടാൻ തന്ത്രപരമായി രൂപകൽപ്പന ചെയ്തിരിക്കുന്ന സുപ്രധാന കെട്ടിടങ്ങൾ, പൊതു സാമൂദായിക സൗകര്യങ്ങൾ, ഗതാഗത സംവിധാനങ്ങൾ, ടെലികമ്മ്യൂണിക്കേഷനുകൾ, വൈദ്യുതി സംവിധാനങ്ങൾ എന്നിവ ദുരന്തത്തെ പ്രതിരോധിക്കുന്ന അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

എംപവർ അലയൻസ്: സ്വകാര്യമേഖലയും പൊതുമേഖലയും തമ്മിലുള്ള മെച്ചപ്പെട്ട സഹകരണത്തിലൂടെ സ്ത്രീകൾക്ക് തൊഴിലവസരങ്ങളിലേക്കുള്ള ലഭ്യത മെച്ചപ്പെടുത്താൻ ലക്ഷ്യമിടുന്ന ഒരു സ്വകാര്യനേതൃത്വത്തിലുള്ള സഖ്യമാണ് എംപവർ. സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ സ്ത്രീകളുടെ പങ്കാളിത്തത്തിനു വിഘാതമാകുന്ന തടസ്സങ്ങൾ നീക്കാൻ ഇത് ശ്രമിക്കുന്നു.

ഫിനാൻഷ്യൽ ആക്ഷൻ ടാസ്ക് ഫോഴ്സ് (FATF): ആഗോള കള്ളപ്പണം വെളുപ്പിക്കുന്നതിനും തീവ്രവാദ ധനസഹായം തടയുന്നതിനും വേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരു അന്തർ-സർക്കാർ സ്ഥാപനമാണ് FATF. കള്ളപ്പണം വെളുപ്പിക്കലും തീവ്രവാദത്തിനായുള്ള ധനസഹായവും തടയുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തിനായി ഒരു അന്താരാഷ്ട്ര നിലവാരം സ്ഥാപിക്കാൻ ഇത് പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

ഫിനാൻഷ്യൽ സ്റ്റെബിലിറ്റി ബോർഡ് (FSB): ആഗോള സാമ്പത്തിക വ്യവസ്ഥയെ നിരീക്ഷിക്കാനും ശുപാർശകൾ നൽകാനുമുള്ള ഒരു അന്താരാഷ്ട്ര സ്ഥാപനമാണ് FSB. അന്താരാഷ്ട്ര സാമ്പത്തിക സ്ഥിരത പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക എന്നതാണ് ഇതിന്റെ പ്രധാനപ്പെട്ട ലക്ഷ്യങ്ങളിലൊന്ന്.

ഫുഡ് കോലിഷൻ: ഫുഡ് കോലിഷൻ ഒരു മൾട്ടി-സ്റ്റേക്ക്ഹോൾഡർ പ്ലാറ്റ്ഫോമാണ്. അഗ്രിഫുഡ് സംവിധാനങ്ങളുടെ പരിവർത്തനത്തിലേക്കുള്ള വേഗത വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും അതിനായി പ്രവർത്തിക്കുകയും ആവശ്യമുള്ള രാജ്യങ്ങൾക്ക് സഖ്യങ്ങളിലൂടെ കൂട്ടായ പിന്തുണയും ഉണ്ടാക്കിയെടുക്കുകയും ചെയ്യുന്ന എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെയാണ് ഇത് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന ഭക്ഷ്യ അരക്ഷിതാവസ്ഥ, കാലാവസ്ഥാ ആഘാതങ്ങളുടെ തീവ്രത, ആഗോള ഭക്ഷ്യ-കാർഷിക മേഖലകളിലെ അസ്ഥിരത എന്നിങ്ങനെയുള്ള ആഗോള മുൻഗണനകളോട് പ്രതികരിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച് ഇത് പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

ഫ്യൂച്ചർ ഓഫ് വർക്ക്: വിവിധ തലമുറകളിലൂടെയുള്ള സാങ്കേതികവും സാമൂഹികവുമായ മാറ്റങ്ങളുടെ സ്വാധീനത്തിൽ അടുത്ത ദശകത്തിലെ ജോലി ചെയ്യുന്ന രീതിയിലുള്ള മാറ്റങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഫയൂച്ചർ ഓഫ് വർക്ക് അല്ലെങ്കിൽ തൊഴിലിന്റെ ഭാവിയെക്കുറിച്ച് വിവരിക്കുന്നു.

G20 ഇന്നൊവേഷൻ ലീഗ്: 2021 ൽ ഇറ്റലിയുടെ G20 പ്രസിഡൻസിക്ക് കീഴിൽ ആരംഭിച്ച G20 ഇന്നൊവേഷൻ ലീഗ്, നവീകരണത്തിലും സാങ്കേതികവിദ്യയിലും വികസനത്തിനായി അന്താരാഷ്ട്ര നിക്ഷേപം പ്രയോജനപ്പെടുത്താനും ആഗോളതലത്തിലെ ഗൗരവതരമായ വെല്ലുവിളികളെ നേരിടുന്നതിന് പൊതു-സ്വകാര്യ മേഖലകൾ തമ്മിലുള്ള സഹകരണം വളർത്താനും ശ്രമിക്കുന്നു.

G20 വാട്ടർ പ്ലാറ്റ്ഫോം: 2021-ൽ സമാരംഭിച്ച് സൗദി അറേബ്യ നടപ്പിലാക്കിയ G20 വാട്ടർ പ്ലാറ്റ്ഫോം ലോകമെമ്പാടുമുള്ള സുസ്ഥിര ജല മാനേജ്മെന്റിനെക്കുറിച്ചുള്ള അനുഭവങ്ങൾ പങ്കിടുന്നതിനുള്ള ഒരു ഡിജിറ്റൽ ഉപകരണമാണ്.

ഗ്ലോബൽ ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ചർ ഹബ് (GI **ഹബ്**)**:** 2014 ൽ ജി 20 സ്ഥാപിച്ച GI ഹബ്, പ്രവർത്തന-അധിഷ്ഠിത പ്രോഗ്രാമുകളിലൂടെ സുസ്ഥിരവും പ്രതിരോധശേഷിയുള്ളതും ഏകോപിതവുമായ ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ചർ വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനായി ലാഭേച്ഛയില്ലാതെ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരു സ്ഥാപനമാണ്. ഇത് പൊതു-സ്വകാര്യ മേഖലകളുമായി സഹകരിക്കുകയും അറിവുകൾ പങ്കിടുന്ന ഒരു കേന്ദ്രമായി പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഗ്ലോബൽ പാർട്ട്ണർഷിപ്പ് ഫോർ ഫിനാൻഷ്യൽ ഇൻക്ലൂഷൻ (GPFI)**:** ദക്ഷിണ കൊറിയയിലെ സിയോളിൽ 2010 ഡിസംബർ 10-നാണ് ഇത് ഔദ്യോഗികമായി സമാരംഭിച്ചത്. ഇതിൽ, G20, G20 ഇതര രാജ്യങ്ങൾക്കും മറ്റ് പങ്കാളികൾക്കും തുല്യ യോഗ്യതയുള്ളവരിൽ നിന്നും അറിവുകൾ ശേഖരിക്കുകയും, വിവരങ്ങൾ പങ്കുവയ്ക്കുകയും, പോളിസി മുന്നോട്ടുവയ്ക്കുകയും

ഏകോപിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ട് സാമ്പത്തിക ഏകോപനം വിഷയത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കാനുള്ള ഒരു സമഗ്രമായ പ്ലാറ്റ്ഫോമാണ് GPFI.

ഗ്ലോബൽ പബ്ലിക് ഗുഡ്സ് (GPG): ലോകത്തിലെ എല്ലാ പൗരന്മാർക്കും പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്ന തരത്തിലുള്ള, നിത്യ ജീവിതത്തിന്റെ വിവിധ വശങ്ങളെ ബാധിക്കുന്ന ചരക്കുകളോ സേവനങ്ങളോ ആണ് ജിപിജികൾ. നമ്മുടെ പ്രകൃതി പരിസ്ഥിതി, ചരിത്രങ്ങൾ, സംസ്കാരങ്ങൾ, സാങ്കേതിക പുരോഗതി എന്നിവ മുതൽ മെട്രിക് സിസ്റ്റം പോലുള്ള ദൈനംദിന ഉപയോഗ സംവിധാനങ്ങൾ വരെ ഇതിന്റെ സ്വാധീനത്തിൽപ്പെടുന്നവയാണ്.

ഗ്ലോബൽ ഫോറം ഓൺ സ്റ്റീൽ എക്സസ് കപ്പാസിറ്റി (GFSEC): സ്റ്റീൽ വിപണിയിലെ അധിക ശേഷിയുടെ വെല്ലുവിളികൾ ചർച്ച ചെയ്യുന്നതിനും കൂട്ടായ പരിഹാരങ്ങൾ കണ്ടെത്തുന്നതിനും വിപണന പ്രവർത്തനങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുമുള്ള ഒരു അന്താരാഷ്ട്ര പ്ലാറ്റ്ഫോമാണ് GFSEC. 2016-ലെ G20 ഹാങ്സൗ ഉച്ചകോടിയിൽ G20 നേതാക്കൾ ചേർന്നാണ് ഈ ഗ്ലോബൽ ഫോറം സൃഷ്ടിച്ചത്. G20 യിലെ എല്ലാ അംഗങ്ങൾക്കും ഓർഗനൈസേഷൻ ഫോർ ഇക്കണോമിക് കോ-ഓപ്പറേഷൻ ആൻഡ് ഡെവലപ്മെന്റിന്റെ (OECD) താൽപ്പര്യമുള്ള അംഗങ്ങൾക്കും ഉപയോഗപ്പെടുത്താവുന്ന ഒരു തുറന്ന വേദിയാണ് ഗ്ലോബൽ ഫോറം.

ഗ്ലോബൽ ഫിനാൻഷ്യൽ സേഫ്റ്റി നെറ്റ് (GFSN): ഭാവിയിൽ ഉണ്ടായേക്കാവുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾക്കെതിരെ പരിരക്ഷ ഒരുക്കുന്നതിനോ അല്ലെങ്കിൽ പ്രതിസന്ധി പരിഹരിക്കുന്നതിനോ ഉള്ള ധനസഹായം,ആവശ്യമുള്ള രാജ്യങ്ങൾക്ക് അത് നൽകുന്ന സാമ്പത്തിക സ്രോതസ്സുകളുടെ വ്യവസ്ഥാപിതമായ ക്രമീകരണങ്ങളുടെ ഒരു കൂട്ടം എന്ന് GFSN നെ നിർവചിക്കാം. ഏതെങ്കിലും തരത്തിൽ പ്രതിസന്ധിയിലായ ഒരു രാജ്യത്തിന് അതിന്റെ സ്വാശ്രയ ശേഷി പുനഃസ്ഥാപിക്കാൻ സഹായകമാകുകയും ഉചിതമായ വ്യവസ്ഥകളിലൂടെ ആഭ്യന്തര നയങ്ങളിലെ വീഴ്ചകൾ പരിഹരിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ് ഇത്തരം ക്രമീകരണങ്ങളുടെ ലക്ഷ്യം.

ഗ്രീൻ ഫിനാൻസ്: പാരിസ്ഥിതികമായ സുസ്ഥിരത അല്ലെങ്കിൽ കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനത്തിന്റെ വശങ്ങളുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികളുടെ ഉപയോഗത്തിന്ആവശ്യമായ സാമ്പത്തിക ക്രമീകരണങ്ങളെയാണ് ഗ്രീൻ ഫിനാൻസ് എന്ന് സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

ഗ്രീൻ റിക്കവറി: ഭാവിയിലേക്ക് ജനങ്ങൾക്കും ഗ്രഹത്തിനും പ്രയോജനം ചെയ്യുന്ന നയങ്ങളിലും പരിഹാരങ്ങളിലും ഇത് ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നു. സാമ്പത്തിക വളർച്ചയും തൊഴിലവസരങ്ങളും സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനൊപ്പം,തന്നെ മികച്ച രീതിയിൽ ശരിയായ ശേഷിയിലേക്ക് എത്തിച്ചേരാൻ ഇത് രാജ്യങ്ങളെ പ്രാപ്തമാക്കും.

ഇന്റർ-ഏജൻസി ഗ്രൂപ്പ് ഓൺ ഇക്കണോമിക് ആൻഡ് ഫിനാൻഷ്യൽ സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ് (IAG): 2008-ലാണ് ഐഎജി സ്ഥാപിതമായത്. സാമ്പത്തിക മേഖലയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകളും ഡാറ്റാ അപാകതകളും സംബന്ധിച്ച പ്രശ്നങ്ങൾ നിരീക്ഷിക്കുകയും ഏകോപിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ് ഇതിന്റെ രാധന ചുമതല. ഐഎജിയിൽ ബാങ്ക് ഫോർ ഇന്റർനാഷണൽ സെറ്റിൽമെന്റ്സ് (BIS), യൂറോപ്യൻ സെൻട്രൽ ബാങ്ക് (ECB), യൂറോസ്റ്റാറ്റ്, ഇന്റർനാഷണൽ മോണിറ്ററി ഫണ്ട് (IMF), ഓർഗനൈസേഷൻ ഫോർ ഇക്കണോമിക് കോ-

ഓപ്പറേഷൻ ആൻഡ് ഡെവലപ്മെന്റ് (OECD), ഐക്യരാഷ്ട്രസഭ (UN) കൂടാതെ ലോകബാങ്കും. ഉൾപ്പെടുന്നു.

ഇന്റർനാഷണൽ എനർജി ഫോറം (IEF)**:** 71 രാജ്യങ്ങളിൽ നിന്നായുള്ള ഊർജ മന്ത്രിമാർ അണിചേരുന്ന ലോകത്തെ പ്രമുഖ അന്താരാഷ്ട്ര സംഘടനയാണ് ഐഇഎഫ്. ഊർജം ഉത്പാദന ഉപഭോഗ മേഖലയിൽപ്പെടുന്ന വിവിധ രാജ്യങ്ങളും ഊർജ പ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ചർച്ചകൾക്കുള്ള ഒരു പ്രധാന ആഗോളതല ഫോറവും ഇതിന്റെ ഘടകങ്ങളാണ്.

ഇല്ലീഗൽ, അൺറിപ്പോർട്ടഡ് ആൻഡ് അൺറെഗുലേറ്റഡ് (IUU) മത്സ്യബന്ധനം: പല തരത്തിൽപ്പെട്ട മത്സ്യബന്ധന പ്രവർത്തനങ്ങളെ സൂചിപ്പിക്കാൻ ഉപയോഗിക്കുന്ന ഒരു പദമാണിത്.ദേശീയ അന്തർദേശീയ മത്സ്യബന്ധന ചട്ടങ്ങൾ ലംഘിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് നിയമവിരുദ്ധവും റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെടാത്തതും അനിയന്ത്രിതമായതുമായ മത്സ്യബന്ധന പ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്ന് പരിഗണിക്കുന്നത്. സമുദ്ര ആവാസവ്യവസ്ഥയെയും സുസ്ഥിര മത്സ്യബന്ധനത്തെയും ഭീഷണിപ്പെടുത്തുന്ന ഒരു ആഗോള പ്രശ്നമാണ് ഐ യു യു മത്സ്യബന്ധനം.

ഇന്റർനാഷണൽ മീഥെയ്ൻ എമിഷൻസ് ഒബ്സർവേറ്ററി (IMEO)**:** മീഥേൻ ഉദ്‌വമനം ഗണ്യമായി കുറയ്ക്കുന്നതിന് ഐക്യ രാഷ്ട്ര സഭ്യയുടെ പരിസ്ഥിതി പദ്ധതിയുടെ(യുഎൻഇപി) ഡാറ്റാധിഷ്ഠിതവും പ്രവർത്തനപരവുമായ സംരംഭമാണ് IMEO.

ഇന്റർഗവൺമെന്റൽ സയൻസ്-പോളിസി പ്ലാറ്റ്ഫോം ഓൺ ബയോഡൈവേഴ്സിറ്റി ആന്റ് ഇക്കോസിസ്റ്റം സർവീസസ് (IPBES): ആഗോള തലത്തിൽ തന്നെ ജൈവവൈവിധ്യത്തെയും ആവാസവ്യവസ്ഥയുടെയും അവയുടെ പരസ്പരബന്ധങ്ങളെയും കുറിച്ചുള്ള അറിവുകൾ സമയോചിതമായി IPBES ലൂടെ വിലയിരുത്തപ്പെടുന്നു. ജപ്പാന്റെ G20 അധ്യക്ഷത കാലാവധിയിലാണ് ഇത് രൂപീകരിക്കപ്പെട്ടത് .

മണി മാർക്കറ്റ് ഫണ്ട്: വളരെ ഉപയോഗപരമായ, കുറഞ്ഞ കാലാവധിയുള്ള ഉപകരണങ്ങളിൽ നിക്ഷേപിക്കുന്ന ഒരുതരം മ്യൂച്വൽ ഫണ്ടാണ് മണി മാർക്കറ്റ് ഫണ്ട്. ഈ ഉപകരണങ്ങളിൽ പണം, പണത്തിന് തുല്യമായ സെക്യൂരിറ്റികൾ, ഹ്രസ്വകാല കാലാവധിയിൽ ഉയർന്ന ക്രെഡിറ്റ് റേറ്റിംഗ്, കടം അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള സെക്യൂരിറ്റികൾ എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്നു.

മൾട്ടിലാറ്ററൽ ഡെവലപ്മെന്റ് ബാങ്ക്സ് (MDB **കൾ):** വികസ്വര രാജ്യങ്ങളിൽ സാമ്പത്തിക സാമൂഹിക വികസനം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് ചുമതലയുള്ള അന്താരാഷ്ട്ര ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളാണ് എംഡിബികൾ. ലോകബാങ്ക്, ഏഷ്യൻ ഡെവലപ്മെന്റ് ബാങ്ക് (ADB), യൂറോപ്യൻ ബാങ്ക് ഫോർ റീ കൺസ്ട്രക്ഷൻ ആൻഡ് ഡെവലപ്മെന്റ് (EBRD), ഇന്റർ-അമേരിക്കൻ ഡെവലപ്മെന്റ് ബാങ്ക് (IADB), ആഫ്രിക്കൻ ഡെവലപ്മെന്റ് ബാങ്ക് (AfDB) എന്നിവയാണ് ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട ബഹുരാഷ്ട്ര വികസന ബാങ്കുകൾ.

നോൺ-ബാങ്ക് ഫിനാൻഷ്യൽ ഇൻസ്റ്റിട്യൂഷൻ (NBFI)**:** പൂർണ്ണമായ ഒരു ബാങ്കിംഗ് ലൈസൻസ് ഇല്ലാത്തതും പൊതുജനങ്ങളിൽ നിന്ന് നിക്ഷേപം സ്വീകരിക്കാൻ കഴിയാത്തതുമായ ഒരു ധനകാര്യ സ്ഥാപനമാണ് NBFI. എന്നാൽ നിക്ഷേപം (കൂട്ടായതും വ്യക്തിപരവും), റിസ്ക് പൂളിംഗ്, ഫിനാൻഷ്യൽ കൺസൾട്ടിംഗ്, ബ്രോക്കറിംഗ്, പണം കൈമാറ്റം, ചെക്ക് പണമാക്കൽ എന്നിവ

പോലുള്ള ബദൽ സാമ്പത്തിക സേവനങ്ങൾ NBFI-കൾ വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്നു.

OECD **ആന്റി ബ്രൈബറി കൺവെൻഷൻ:** അന്താരാഷ്ട്ര ബിസിനസ് ഇടപാടുകളിൽ വിദേശ പൊതു മേഖല ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കിടയിലുള്ള കൈക്കൂലിയെ ചെറുക്കുന്നതിനുള്ള കൺവെൻഷൻ എന്നാണ് OECD കൈക്കൂലി വിരുദ്ധ കൺവെൻഷൻ അറിയപ്പെടുന്നത്.ഇത് കൈക്കൂലി ഇടപാടുകളുടെ "വിതരണ വിഭാഗങ്ങളിൽ" (കൈക്കൂലി വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്ന, വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്ന അല്ലെങ്കിൽ നൽകുന്ന വ്യക്തി അല്ലെങ്കിൽ സ്ഥാപനം) ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്ന അന്താരാഷ്ട്ര തലത്തിലുള്ള നിയമപരമായ അഴിമതി വിരുദ്ധ സംവിധാനമാണ്. കൺവെൻഷനിലെ ഘടകകക്ഷികളുടെ നിയമങ്ങൾ പ്രകാരം കൈക്കൂലി ഒരു ക്രിമിനൽ കുറ്റമായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്നു.

വൺ ഹെല്ത്ത്: മനുഷ്യരുടെയും മൃഗങ്ങളുടെയും പരിസ്ഥിതിയുടെയും ആരോഗ്യവും ക്ഷേമവും സന്തുലിതമാക്കുന്നതിനും ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനുമുള്ള ഒരു സംയോജിത, ഏകീകൃത സമീപനമാണ് 'വൺ ഹെൽത്ത്'. കോവിഡ്-19 മഹാമാരി പോലുള്ള ആഗോള ആരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾക്കുള്ള സാധ്യതകൾ മുൻകൂർ പ്രവചിക്കുകയും കണ്ടെത്തുകയും തടയുകയും പ്രതികരിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടത് വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട പ്രവർത്തനങ്ങളായി മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

ഒസാക്ക ബ്ലൂ ഓഷ്യൻ വിഷൻ: 2019 ലെ ജപ്പാന്റെ G20 അധ്യക്ഷത കാലാവധിയ്ക്ക് കീഴിലാണ് ഒസാക്ക ബ്ലൂ ഓഷ്യൻ വിഷൻ ഏർപ്പെടുത്തുന്നത്. "സമഗ്രമായ ലൈഫ്-സൈക്കിൾ സമീപനങ്ങൾ മുഖേനെ ,2050 ഓടെ സമുദ്ര പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യങ്ങൾ മൂലമുണ്ടാകുന്ന അധിക മലിനീകരണം പൂജ്യമായി കുറയ്ക്കാൻ" G20 രാജ്യങ്ങളുടെ സ്വമേധയാ ഉള്ള പ്രതിബദ്ധതയാണ് ഇതിലൂടെ സൂചിപ്പിക്കുന്നത്.

പാരീസ് എഗ്രിമെന്റ്: കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള നിയമപരമായ ഒരു അന്താരാഷ്ട്ര ഉടമ്പടിയാണ് പാരീസ് എഗ്രിമെന്റ് . 2015 ഡിസംബർ 12-ന് അംഗീകരിക്കുകയും 2016 നവംബർ 4-ന് പ്രാബല്യത്തിൽ വരികയും ചെയ്ത ഈ കരാർ ആഗോളതാപനം 1.5 ഡിഗ്രി സെൽഷ്യസിന് പകരം വ്യാവസായിക പരിതസ്ഥിതകൾക്ക് മുൻപ് ഉണ്ടായിരുന്ന രീതിയിൽ 2 ഡിഗ്രി സെൽഷ്യസിൽ താഴെയായി പരിമിതപ്പെടുത്താനാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.

പാരീസ് ക്ലബ്: ഔദ്യോഗിക വായ്പാദാതാക്കളായ രാജ്യങ്ങളുടെ ഭരണകൂടങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്ന ഒരു പ്രധാന ഗ്രൂപ്പാണ് പാരീസ് ക്ലബ്. അനൗപചാരിക സ്വഭാവമുള്ള സംഘടനയായ ഇതിൽ വായ്പ എടുത്തിട്ടുള്ള രാജ്യങ്ങൾ അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന പേയ്മെന്റുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് പ്രായോഗികമായ പരിഹാരങ്ങൾ കണ്ടെത്താൻ ഗ്രൂപ്പ് ശ്രമിക്കുന്നു.

പോവർട്ടി റിഡക്ഷൻ ആൻഡ് ഗ്രോത്ത് ട്രസ്റ്റ് (PRGT)**:** പിആർജിടിയിലൂടെ, വളർച്ചയും ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജനവും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിച്ച് കുറഞ്ഞ വരുമാനമുള്ള രാജ്യങ്ങൾക്ക് ഐഎംഎഫ് ഇളവുകളുള്ള സാമ്പത്തിക സഹായം വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്നു.

പ്രോഗ്രാം ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ചർ ഡെവലപ്മെന്റ് ഇൻ ആഫ്രിക്ക (PIDA)**:** പ്രാദേശിക, ഭൂഖണ്ഡാന്തര ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ചർ നെറ്റ്വർക്കുകളും സേവനങ്ങളും ഏകോപിപ്പിക്കുകയും ലഭ്യമാക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ട് ആഫ്രിക്കഎൻ സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക വികസനവും ദാരിദ്ര്യനിർമാർജനവും

പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക എന്നതാണ് PIDA-യുടെ സമഗ്രമായ ലക്ഷ്യം. ആഫ്രിക്കയിലെ സ്വകാര്യ നിക്ഷേപം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി G20 ജർമ്മൻ അധ്യക്ഷത കീഴിലാണ് PIDA ആരംഭിച്ചത്.

റീജിയണൽ ഫിനാൻസിംഗ് അറേഞ്ച്മെന്റ്സ് (RFAs): ഓരോ രാജ്യങ്ങൾക്കും കീഴിൽ വരുന്ന സാമ്പത്തിക ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ അനുഭവിക്കുന്ന പ്രദേശങ്ങൾക്ക് സാമ്പത്തിക സഹായം നൽകുമെന്ന് പരസ്പരം വാഗ്ദാനം ചെയ്യുമെന്ന രീതിയിൽ, ഇതിലേർപ്പെടുന്ന രാജ്യങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുന്ന സംവിധാനങ്ങളോ കരാറുകളോ ആണ് RFA കൾ.

റെസിലൻസ് ആൻഡ് സസ്റ്റൈനബിലിറ്റി ട്രസ്റ്റ് (rst): താഴ്ന്ന വരുമാനമുള്ളതും, ദുർബല സാമ്പത്തികാവസ്ഥയിലുള്ള ഇടത്തരം വരുമാനമുള്ളതുമായ രാജ്യങ്ങളെ ബാഹ്യഘടകങ്ങൾ മൂലമുണ്ടാകുന്ന ആഘാതങ്ങളെ പ്രതിരോധിച്ചുകൊണ്ട് സുസ്ഥിര വളർച്ച ഉറപ്പാക്കാനും അവരുടെ ദീർഘകാല പേയ്മെന്റ് ബാലൻസ് സ്ഥിരത കൈവരിക്കാനും IMF ഏർപ്പെടുത്തിയ RST സഹായകമാകുന്നു.

സ്പെഷ്യൽ ഡ്രോയിങ് റൈറ്റ്സ് (SDRs): അംഗരാജ്യങ്ങളുടെ ഔദ്യോഗിക കരുതൽ ശേഖരത്തിന് സഹായകമാകുന്ന രീതിയിൽ ഇന്റർനാഷണൽ മോണിറ്ററി ഫണ്ട് (IMF) സൃഷ്ടിച്ച ഒരു അന്താരാഷ്ട്ര കരുതൽ ആസ്തിയാണ് SDR. ഒരു SDR-ന്റെ മൂല്യം ലോകത്തിലെ അഞ്ച് പ്രധാന കറൻസികളായ യുഎസ് ഡോളർ, യൂറോ, യുവാൻ, യെൻ, യുകെ പൗണ്ട് എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്ന ഒരു കൻറസിബാസ്ക്കറ്റിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതാണ്.

സസ്റ്റൈനബിൾ ഡെവലപ്മെന്റ് ഗോൾസ് (SDGs): 2015-ൽ ഐക്യരാഷ്ട്രസഭ അംഗീകരിച്ച, ആഗോള ലക്ഷ്യങ്ങൾ അഥവാ സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ എന്നറിയപ്പെടുന്ന SDG-കൾ, ദാരിദ്ര്യം തുടച്ചുനീക്കുന്നതിനും ഭൂമിയെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും 2030-ഓടെ എല്ലാ ആളുകൾക്കും സമാധാനവും സമൃദ്ധിയും ലഭ്യമാകുന്നുവെന്നു ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനുള്ള സാർവത്രിക ആഹ്വാനമാണ്. പ്രഖ്യാപിതമായ 17 SDG-കൾ ആണുള്ളത്, ഇവ പരസ്പ്പരം സംയോജിതമായവയാണ് ഒരു മേഖലയിലെ പ്രവർത്തനം മറ്റ് മേഖലകളിലെ ഫലങ്ങളെ ബാധിക്കുകായും ചെയ്യുന്നു.

സസ്റ്റൈനബിൾ ഫിനാൻസ്: നിക്ഷേപ തീരുമാനങ്ങൾ എടുക്കുമ്പോൾ പരിസ്ഥിതികവും, സാമൂഹികവും, ഭരണപരവുമായ (ESG) പരിഗണനകൾ കണക്കിലെടുക്കുന്ന ഒരു പ്രക്രിയയാണ് സുസ്ഥിര ധനകാര്യം അഥവാ സസ്റ്റൈനബിൾ ഫിനാൻസ്. ഇത് സുസ്ഥിരമായാ സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും പദ്ധതികൾക്കും കൂടുതൽ ദീർഘകാല നിക്ഷേപത്തിലേക്കും നയിക്കുന്നു.

ടെക്ക്നിക്കൽ പ്ലാറ്റ്ഫോം ഓൺ മെഷർമെൻറ്ആൻഡ് റിഡക്ഷൻ ഓഫ് ഫുഡ് ലോസ് ആൻഡ് വെയ്സ്റ്റ് (TPLFW): ഇത് 2015 ലെ G20 തുർക്കിയുടെ അധ്യക്ഷത കാലയളവിൽ ആരംഭിച്ച ഒന്നാണ്. മറ്റു പ്ലാറ്റ്ഫോമുകൾക്കൊപ്പം പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ട് ഭക്ഷണനഷ്ടവും അത് പാഴാക്കിക്കളയുന്നതും സംബന്ധിച്ചുള്ള ആഗോളതലത്തിൽ ബാധകമായ അളവുകളും,ഇതിൽ കുറവ് വരുത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ, നയങ്ങൾ, സഖ്യങ്ങൾ, പ്രവർത്തനങ്ങൾ, നൂതന സാങ്കേതികവിദ്യകളും സമീപനങ്ങളും ഉൾപ്പെടുന്ന വിജയകരമായ മോഡലുകളുടെ ഉദാഹരണങ്ങൾ എന്നിവയെക്കുറിച്ചുമുള്ള വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള ഗേറ്റ് വേ ആയി പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

ടോട്ടൽ ലോസ് അബ്സോർബിംഗ് കപ്പാസിറ്റി (TLAC): ആഗോള വ്യവസ്ഥാപിത പ്രാധാന്യമുള്ള ബാങ്കുകൾക്ക് (ജി-സിബ്സ്) നിക്ഷേപകരിലേക്ക് നഷ്ടം ബാധകമാക്കാനും ഭരണകൂടത്തിന്റെ തകർച്ച സാധ്യത കുറയ്ക്കാനും മതിയായ ഇക്വിറ്റിയും സാമ്പത്തിക വ്യവസ്ഥയും ഉണ്ടെന്ന് ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു അന്താരാഷ്ട്ര മാനദണ്ഡമാണ് ലോട്ടൽ ലോസ് അബ്സോർബിങ് കപ്പാസിറ്റി അഥവാ മൊത്തം നഷ്ടം ആഗിരണം ചെയ്യാനുള്ള ശേഷി.

UNCLOS: 1982-ലാണ് യുണൈറ്റഡ് നേഷൻസ് കൺവെൻഷൻ ഓൺ ദി ലോ ഓഫ് ദ സീ (UNCLOS) അംഗീകരിച്ചത്. സമുദ്രങ്ങളുടെയും അവയുടെ വിഭവങ്ങളുടെയും എല്ലാ ഉപയോഗങ്ങളെയും നിയന്ത്രിക്കുന്ന നിയമങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുന്ന തരത്തിൽ ലോകത്തിലെ സമുദ്രങ്ങളിലും കടലുകളിലും ബാധകമായ ഒരു സമഗ്രമായ ക്രമസമാധാന വ്യവസ്ഥയാണ് കൺവെൻഷൻ മുന്നോട്ടു വയ്ക്കുന്നത്. സമുദ്ര നിയമത്തിന്റെ പ്രത്യേക മേഖലകളുടെ കൂടുതൽ വികസനത്തിനുള്ള ഒരു ഫ്രെയിംവർക്കും ഇത് വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്നു

യുഎൻ-ഹാബിറ്റാറ്റ്: ആഗോളതത്തിൽ സാമൂഹികമായും പാരിസ്ഥിതികമായും സുസ്ഥിരമായ നഗരങ്ങലും പ്രവിശ്യകളും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക എന്നതാണ് യുണൈറ്റഡ് നേഷൻസ് ഹ്യൂമൻ സെറ്റിൽമെന്റ് പ്രോഗ്രാം (യുഎൻ-ഹാബിറ്റാറ്റ്) ലക്ഷ്യം വയ്ക്കുന്നത്. യുഎൻ സംവിധാനത്തിനുള്ളിലെ നഗരവൽക്കരണവും മനുഷ്യവാസവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ പ്രശ്നങ്ങളും കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന കേന്ദ്ര ബിന്ദുവാണ് യുഎൻ-ഹാബിറ്റാറ്റ്.

യൂണിവേഴ്സൽ ഹെൽത്ത് കവറേജ്: സാമ്പത്തിക ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ നേരിടാതെ എല്ലാ ആളുകൾക്കും അവർക്കാവശ്യമായ ആരോഗ്യ സേവനങ്ങൾ ആവശ്യമുള്ള സ്ഥലത്തും സമയത്തും ലഭ്യമാക്കുക എന്നതാണ് സാർവത്രിക ആരോഗ്യ പരിരക്ഷ അഥവാ യൂണിവേഴ്സൽ ഹെൽത്ത് കവറേജ് അർത്ഥമാക്കുന്നത്. ആരോഗ്യരംഗത്തെ പ്രചാരണം മുതൽ പ്രതിരോധം, ചികിത്സ, പുനരധിവാസം, സാന്ത്വന പരിചരണം എന്നിവ വരെയുള്ള അവശ്യ ആരോഗ്യ സേവനങ്ങളുടെ മുഴുവൻ വശങ്ങളിലും ഇത് ഉൾക്കൊള്ളുന്നു.

UNSC **റെസൊല്യൂഷൻ 2347:** തീവ്രവാദത്തിനെതിരായ പോരാട്ടത്തിലും സാംസ്കാരിക സ്വത്ത് നശിപ്പിക്കാനും കൊള്ളയടിക്കാനുമുള്ള തീവ്രവാദ ഗ്രൂപ്പുകളുടെ ബോധപൂർവമായ ശ്രമത്തിലും ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്ന ഒന്നാണ് UNSC പ്രമേയം 2347. ഒരു സായുധ സംഘട്ടനത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ സാംസ്കാരിക പൈതൃകം സംരക്ഷിക്കാനുള്ള ആഗോള സമൂഹത്തിന്റെ പൊതുതാൽപ്പര്യവും ബാധ്യതയും ഇത് നിരീക്ഷിക്കുന്നു.

വുമൺ ഒൺട്രപ്രനേഴ്സ് ഫിനാൻസ് ഇനീഷ്യേറ്റീവ് (We-Fi): സാമ്പത്തിക ഉൽപ്പന്നങ്ങളും സേവനങ്ങളും സംബന്ധിച്ച ലഭ്യത വർധിപ്പിക്കുക, ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുക, നെറ്റ്‌വർക്കുകൾ വികസിപ്പിക്കുക, മെന്റർഷിപ്പ് വാഗ്ദാനം ചെയ്യുക, പ്രാദേശിക ആഗോള വിപണികളുമായി ബന്ധപ്പെടുന്നതിനുള്ള അവസരങ്ങൾ നൽകുക എന്നീ നടപടികളിലൂടെ വനിതാ സംരംഭകർക്ക് ആവശ്യമായ സഹായങ്ങൾ നൽകുക എന്നതാണ് 2017 ഒക്ടോബറിൽ സ്ഥാപിതമായ We-Fi-യുടെ പ്രധാന ലക്ഷ്യം.

G20 ബോർഡ് സാമ്പത്തിക സൂചകങ്ങൾ

സൂചകങ്ങള്	G20 (US$ ട്രില്യന്)		ആഗോള വിഹിതം(%)		വളര്ച്ച (%) (2010-2021)
	2010	2021	2010	2021	
ഫലം/ പ്രവര്ത്തനം					
ജി ഡി പി	55.7	70.1*	85.9	85.6	2.3#
മൂല്യവർദ്ധിത കൃഷി	1.9	2.6*	70.2	71.0	3.1#
മൂല്യവർദ്ധിത വ്യവസായം	14.3	18.5*	82.9	83.6	2.6#
മൂല്യവർദ്ധിത സേവനങ്ങൾ	36.3	45.9*	86.9	86.5	2.4#
ജനസംഖ്യ	4.5	4.9	64.9	62.1	0.7
വ്യവസായം					
ചരക്ക് കയറ്റുമതി	11.7	17.1	76.4	76.4	3.5
ചരക്ക് ഇറക്കുമതി	14.5	17.4	78.4	76.9	1.7
മൊത്തം ചരക്ക് വ്യാപാരം	26.1	34.4	77.5	76.7	2.5
സേവനങ്ങളുടെ കയറ്റുമതി	3.2	4.9	79.6	80.7	4.0
സേവനങ്ങളുടെ ഇറക്കുമതി	3.0	4.4	77.2	78.0	3.5
സേവനങ്ങളുടെ മൊത്തം വ്യാപാരം	6.2	9.3	78.4	79.4	3.8
നിക്ഷേപം					
ഇൻവേർഡ് എഫ്ഡിഐ	1.0	1.1	72.7	69.8	0.8
പുറത്തേക്കുള്ള എഫ്ഡിഐ	1.1	1.5	77.0	87.6	3.1
ഡിജിറ്റല് ഇക്കോണമി					
ഡിജിറ്റലായി ഡെലിവറി ചെയ്യാവുന്ന സേവനങ്ങളുടെ കയറ്റുമതി	1.6	3.2	85.6	84.1	6.5
ഐസിടി സേവനങ്ങളുടെ കയറ്റുമതി	0.3	0.7	85.2	85.1	9.9

ഉറവിടങ്ങൾ: *IMF-DOTS, IMF-IFS, UNCTAD, OECD*

കുറിപ്പ്: വളർച്ചയ്ക്ക്, 2010–2021 കാലയളവിലെ സംയുക്ത വാർഷിക വളർച്ചാ നിരക്ക് (സിഎജിആർ) കണക്കാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

* കണക്കുകൾ 2020 വർഷത്തേക്കുള്ളതാണ്.

G20 പ്രവര്ത്തന ഗ്രൂപ്പുകള്
(ഇന്ത്യന് അധ്യക്ഷതയ്ക്ക് കീഴില്)

ഷേര്പ്പാ ട്രാക്ക്

- കാർഷികം
- അഴിമതി വിരുദ്ധം
- സംസ്കാരം
- ഡിജിറ്റൽ ഇക്കോണമി
- ഡിസാസ്റ്റർ റിസ്ക് റിഡക്ഷൻ ആൻഡ് റിഡക്ഷൻ
- വികസനം
- വിദ്യാഭ്യാസം
- തൊഴിൽ
- പരിസ്ഥിതിയും കാലാവസ്ഥാ സുസ്ഥിരതയും
- ഊർജ്ജ സംക്രമണങ്ങൾ
- ആരോഗ്യം
- വ്യാപാരവും നിക്ഷേപവും
- ടൂറിസം

സാമ്പത്തിക ട്രാക്ക്

- ഫ്രെയിംവർക്ക് വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പ് (FWG)
- ഇന്റർനാഷണൽ ഫിനാൻഷ്യൽ ആർക്കിടെക്ചർ (IFA)
- ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ചർ വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പ് (IWG)
- സുസ്ഥിര ധനകാര്യ വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പ് (SFWG)
- സാമ്പത്തിക ഉൾപ്പെടുത്തലിനായുള്ള ആഗോള പങ്കാളിത്തം (GPFI)
- ജോയിന്റ് ഫിനാൻസ് ആൻഡ് ഹെൽത്ത് ടാസ്ക് ഫോഴ്സ്
- അന്താരാഷ്ട്ര നികുതി അജണ്ട
- സാമ്പത്തിക മേഖലയിലെ പ്രശ്നങ്ങൾ

G20 ഇടപഴകൽ ഗ്രൂപ്പുകൾ
(ഇന്ത്യൻ അധ്യക്ഷതയ്ക്ക് കീഴിൽ)

- ബിസിനസ്20 (B20)
- സിവിൽ20 (C20)
- ലേബർ20 (L20)
- പാർലമെന്റ്20 (P20)
- സയൻസ്20 (S20)
- സുപ്രീം ഓഡിറ്റ് സ്ഥാപനങ്ങൾ20 (SAI20)
- സ്റ്റാർട്ടപ്പ്20 (S20)
- തിങ്ക്20 (ടി20)
- അർബൻ20 (U20)
- വിമൻ 20 (W20)
- യൂത്ത്20 (y20)

G20യുടെ സ്ഥിരം ക്ഷണിതാക്കൾ

രാജ്യം

- സ്പെയിന്

അന്താരാഷ്ട്ര സ്ഥാപനങ്ങള്

- ഐക്യരാഷ്ട്രസഭ (യുഎൻ)
- അന്താരാഷ്ട്ര നാണയ നിധി (IMF)
- ലോക ബാങ്ക് (WB)
- ലോകാരോഗ്യ സംഘടന (WHO)
- ലോക വ്യാപാര സംഘടന (WTO)
- ഇന്റർനാഷണൽ ലേബർ ഓർഗനൈസേഷൻ (ILO)
- ഫിനാൻഷ്യൽ സ്റ്റെബിലിറ്റി ബോർഡ് (FSB)
- സാമ്പത്തിക സഹകരണത്തിനും വികസനത്തിനും വേണ്ടിയുള്ള സംഘടന (OECD)
- ആഫ്രിക്കൻ യൂണിയൻ (AU)
- ആഫ്രിക്കൻ യൂണിയൻ വികസന ഏജൻസി (AUDA-NEPAD)
- അസോസിയേഷൻ ഓഫ് സൗത്ത് ഈസ്റ്റ് ഏഷ്യൻ നേഷൻസ് (ASEAN)

അതിഥി രാജ്യങ്ങൾ & അന്താരാഷ്ട്ര സംഘടനകൾ

(G20 ഇന്ത്യ പ്രസിഡന്സി 2023)

രാജ്യം

- ബംഗ്ലാദേശ്
- ഈജിപ്ത്
- മൗറീഷ്യസ്
- നെതർലാൻഡ്സ്
- നൈജീരിയ
- ഒമാൻ
- സിംഗപ്പൂർ
- യു.എ.ഇ

അന്താരാഷ്ട്ര സംഘടനകള്

- ഇന്റർനാഷണൽ സോളാർ അലയൻസ് (ISA)
- ദുരന്തങ്ങളെ നേരിടാനുള്ള കൂട്ടായ്മ ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ചർ (CDRI)
- ഏഷ്യൻ വികസന ബാങ്ക് (ADB)

G20 അംഗരാജ്യങ്ങൾ

ഓസ്ട്രേലിയ

അര്ജന്റീന

ബ്രസീല്

കാനഡ

ചൈന

യൂറോപ്യന് യൂണിയൻ

ഫ്രാന്സ്

ജര്മ്മനി

ഇന്ത്യ

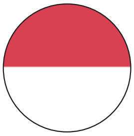
ഇന്തോനേഷ്യ

ഇറ്റലി

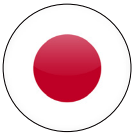
ജപ്പാന്

മെക്സിക്കോ

റഷ്യ

ദക്ഷിണാഫ്രിക്ക

സൗദിഅറേബ്യ

ദക്ഷിണ കൊറിയ

തുര്ക്കി

യു എസ് എ

യു കെ

भारत 2023 INDIA

भारत 2023 INDIA

ഇന്ത്യയുടെ G20 പ്രസിഡൻസി : സാമൂഹിക മാധ്യമ കവറേജ്

https://www.g20.org

https://twitter.com/g20org

https://www.facebook.com/g20org

https://www.instagram.com/g20org/?hl=en

https://www.youtube.com/channel/UCspVYmJSYUek633_enhLo3w

ഈ ഡോക്യുമെന്റും കഴിഞ്ഞ G20 & T20 കമ്മ്യൂണിക്കുകളും ആക്സസ് ചെയ്യാൻ ക്ലിക്ക് ചെയ്യുക:
https://bit.ly/3UiAa9s
സ്കാൻ ചെയ്യുക QR കോഡ്

ചിത്രങ്ങൾ കടപ്പാട് : pixabay.com